

RENE2023-SYMPIOSIUM

torstaina 5.10.2023

DIAK Helsinki, Kyläsaareukuja 2

TIIVISTELMÄT

Hyvä RENE2023-Symposiumiin osallistuja

Sydämellisesti tervetuloa neljänteen kansalliseen RENE (REsearch in Nursing Education) -symposiumiin! Symposiumin tavoitteena on edistää terveysalan koulutustutkimusta sekä koulutustutkijoiden verkostoitumista ja yhteistyötä Suomessa. Viime vuoden etäsymposiumin jälkeen pääsemme jälleen tapaamaan kasvotusten!

Aiemmat symposiumit onnistuivat erittäin hyvin – olemme saaneet paljon hyvää palautetta. Terveysalan kouluttajien ja tutkijoiden keskuudessa on selkeästi tarve kansallisen koulutustutkimuksen tulosten jakamiseen ja kuulemiseen. Koulutustutkimuksen määrä kaikesta hoitotieteellisestä tutkimuksesta on edelleen noin 10–15 %. Se on pysynyt kutakuinkin samana viime vuosien aikana. Tutkimustuloksista tiedottaminen ja tulosten implementoinnin edistäminen ovatkin keskeinen osa tutkimustoimintaa. RENE-symposium pyrkii osaltaan levittämään tätä tutkimustietoa.

Tämän vuoden symposiumin teemoina ovat 1) näyttöön perustuva opettaminen, 2) vaikuttavat oppimisympäristöt ja 3) terveysalan koulutustutkimuksen metodologiset kysymykset. Kaikkiaan symposiumissa on 16 suullista ja 18 posteriesitystä. Tässä tiivistelmäjulkaisussa on symposiumin esitysten tiivistelmät. Tämän vuoden keynote-puhujat ovat professori Leena Salminen ja professori Terhi Saarinen.

Symposiumin onnistumisessa keskeistä on yhteistyö ja kumppanuus eri korkeakoulujen kanssa. Symposium on järjestetty yhteistyössä Turun yliopiston, Novian ja Diakonia-ammattikorkeakoulun kanssa. Lämmin kiitos kaikille symposiumin järjestelyihin ja tiivistelmien arviointiin osallistuneille henkilöille.

Toivomme tämän symposiumin herättävän keskustelua terveysalan koulutustutkimuksesta ja innostavan nykyisiä ja uusia tutkijoita ja kouluttajia yhä enemmän ja syvällisemmin pohtimaan ja hyödyntämään koulutustutkimusta ja esittelemään jatkossakin omia tutkimustuloksiaan. Näin voimme edistää terveysalan koulutustutkimuksen laatua, näkyvyyttä, leviämistä ja käyttöönottoa. Toivotamme kaikille osallistujille antoisaa symposiumia!

Turussa 3.10.2023

Leena Salminen
RENE-tutkimusryhmän pj.
Professori
Turun yliopisto, Hoitotieteen laitos

Asta Heikkilä
Symposiumin järjestelytoimikunnan jäsen
TtT, tutkija
Turun yliopisto, Hoitotieteen laitos

RENE2023-SYMPOSIUMIN JÄRJESTELYTOIMIKUNTA

Alastalo Mika, Turun yliopisto, Laurea-ammattikorkeakoulu

Elonen Imane, Turun yliopisto

Hakkarainen Tanja, Turun yliopisto, Laurea-ammattikorkeakoulu

Heikkilä Asta, Turun yliopisto, Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Hublin Linda, Turun yliopisto, Diakonia-ammattikorkeakoulu

Hupli Maija, Turun yliopisto

Kaihlanen Anu-Marja, Turun yliopisto, Terveystieteiden ja hyvinvoinnin laitos

Kajander-Unkuri Satu, Turun yliopisto, Diakonia-ammattikorkeakoulu

Koskinen Sanna, Turun yliopisto

Kukkoaho Mona, Turun yliopisto, Helsingin yliopistollinen sairaala

Nevantaus Sini, Turun yliopisto

Ryhtä Iina, Turun yliopisto

Salminen Leena, Turun yliopisto, Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Strandell-Laine Camilla, Turun yliopisto, Yrkehögskola Novia

Suikkala Arja, Turun yliopisto, Diakonia-ammattikorkeakoulu

Sulosaari Virpi, Turun yliopisto, Turun ammattikorkeakoulu

Vierula Jonna, Turun yliopisto

RENE2023-Symposium – Ohjelma 5.10.2023

10:00-10:15 SYMPOSIUMIN AVAUS: Leena Salminen, Professori, Turun yliopisto (Tila 332)

10:15-10:45 KEYNOTE-LUENTO: Leena Salminen, Professori, Turun yliopisto: New Nurse Educator -hanke – suositukset hoitotyön opettajankoulutukselle ja osaamiselle Euroopassa (Tila 332)

10:45-11:00 KAHVIT

11:00-12:30 RINNAKKAISET SESSIOT 1 JA 2

Sessio 1: Terveysalan koulutuksen metodologiset kysymykset (Tila 332)

Puheenjohtaja Camilla Strandell-Laine

Terveysalan opettajien osaamisen mittaaminen.
Leena Salminen

Opiskelija-potilassuhde-mittarin psykometriset ominaisuudet. *Arja Suikkala*

Opettajan rooli ja oppiminen kliinisessä harjoittelussa - mittarien psykometrinen testaus. *Camilla Strandell-Laine*

Sosiaali- ja terveysalan opettajien työhyvinvointi - indeksikyselyn validointi. *Anneli Vauhkonen*

12:30-13:30 LOUNAS

13:30-14:00 KEYNOTE-LUENTO Terhi Saaranen, Professori, Itä-Suomen yliopisto: Henkilöstön työhyvinvoinnin mallintaminen ja teorian kehittäminen koulutusosalalla (Tila 332)

14:00-15:30 RINNAKKAISET SESSIOT 3 ja 4

Sessio 3: Terveysalan koulutuksen metodologiset kysymykset (Tila 332)

Puheenjohtaja lina Ryhtä

Simulaatiopelien tallentuva pelimetriikka tutkimusaineistona. *Sara Havola*

Development of a validation tool for course planning and evaluation at university level. *Reetta Mustonen*

Health and social care educators' occupational well-being - structural equation modeling. *Outi Kähkönen*

Participatory action research as an approach to develop occupational well-being of health care educators. *Anneli Vauhkonen*

Sessio 2: Vaikuttavat oppimisympäristöt (Tila 331)

Puheenjohtaja Sini Nevantaus

360° virtuaalisen oppimisympäristöön kehittäminen kansainvälisen sairaanhoitajaopiskelijan perehdytykseen. *Niina Glerean, Mika Alastalo*

Opiskelijamoduuli- Harjoittelun reflektio-keskustelun viitekehys. *Pia Kukkonen, Merja Nummelin*

Siirtymävaiheen interventiot sairaanhoitajien alalle siirtymisen tukena. *Maarit Männistö*

Kliininen harjoittelu toiminnallisesti kaksikielisessä sairaanhoitajakoulutuksessa (tokasa) – opiskelijoiden ja ohjaajien näkökulma. *Hanna Repo Jamal, Päivi Vartiainen*

Sessio 4: Näyttöön perustuva opettaminen (Tila 331)

Puheenjohtaja Mona Kukkoaho

Akuuttihoitotyön pakohuone sairaanhoitajaopiskelijoiden osaamisen syventämisen tukena. *Tiina Koskela, Riikka Halmesmäki*

Voiko lääkehoitoa oppia pelaamalla? - monimenetelmätutkimus sairaanhoitajaopiskelijoille ja lääkehoidon opettajille. *Tiia Saastamoinen*

Yhteisen kliinisen päätöksenteon oppimisen ennakkoehdot terveysalan koulutuksessa. *Linda Hublin*

Suomalaisten hoitotyön opettajien itsearvioitu pedagoginen kompetenssi. *Mona Kukkoaho*

15:30-15:45 KAHVIT

15:45-16:45 RINNAKKAISET SESSIOT 5 ja 6

Sessio 5: Posteresitykset (Tila 332)

Puheenjohtaja Mika Alastalo

Sairaanhoitajan osaamisalueet nuorten mielenterveyden edistämistyössä opiskeluterveydenhuollossa. *Henna Salmela*

School health care and multiprofessional collaboration in compulsory school – teaching staff's perceptions. *Jessica Hemberg*

Hoitotieteen opiskelijoiden tutkimustiedon käytön osaaminen. *Tiina Himmelroos*

The continuing professional development needs for nurse educators – a systematic review. *Leena Salminen*

Verkkosimulaatio työelämälähtöisen oppimisen tukena. *Sini-Charlotta Kamberg*

Kliinisen hoitotyön opetusta hybridimenetelmin. *Tiina Ervelius, Marjut Ikonen*

Onnistunut sairaanhoitajakoulutus edistää vastavalmistuneiden sairaanhoitajien työtyytyväisyyttä uran ensimmäisenä vuotena. *Satu Kajander-Unkuri*

Verkkosimulaatio-opettaminen mahdollisuutena. *Sini-Charlotta Kamberg, Heidi Laitomaa*

Terveysalan opettajien osaaminen Euroopassa – vertaileva poikittaistutkimus neljässä EU-maassa. *Leena Salminen*

Sessio 6: Posteresitykset (Tila 331)

Puheenjohtaja Sanna Koskinen

Lähihoitajaopiskelijoiden osaamisen arviointi työpaikalla – laadullinen tutkimus. *Virpi Välimaa*

Terveystieteiden ammattilaisten digiosaamista ja digiosaamiseen vaikuttavia tekijöitä arvioivien mittareiden kehitys ja psykometrinen ominaisuuksien arviointi. *Erika Jarva*

Sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemukset virtuaalisen oppimisympäristön käytettävyydestä lääkehoidon oppimisessa. *Mirka Toivonen*

edasa app fi - tehokkaampaa väkivallan riskinarviointia ja hallintaa psykiatrisille sairaalaosastoille näyttöön perustuvalla koulutuksella. *Jaakko Varpula*

Työhyvinvointi koulutusallalla – verkkokoulutuksen kehittäminen. *Outi Kähkönen*

Tehosairaanhoidossa tarvittava osaaminen – integraatiivinen kirjallisuuskatsaus. *Anu Kinnunen*

Sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalan opettajien näyttöön perustuvan terveydenhuollon osaamisen kehittäminen. *Kati Immonen*

Case-based collaborative learning akuuttihoitotyön syventävän vaiheen opetusmenetelmänä. *Tiina Koskela*

Sosiaali- ja terveysalan johtamisen ja kehittämisen verkosto yamk-koulutuksen kehittäjänä. *Liisa Kiviniemi*

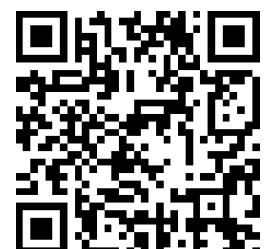
16:45-17:00 **SYMPOSIUMIN LOPETUS:** Leena Salminen, Professori, Turun yliopisto (Tila: 332)

Anna meille palautetta RENE2023-symposiumista

Mikä päivässä oli hyvää, missä onnistuimme?
Entä mikä olisi voinut sujua paremmin?

Voit antaa palautetta anonymisti koko symposiumin ajan joko hyödyntäen oheista QR-koodia tai tämän linkin kautta: <https://flinga.fi/s/FW93VPK>

Arvostamme antamaasi palautetta!

SESSIO 1

Terveysalan koulutuksen metodologiset kysymykset

TERVEYSALAN OPETTAJIEN OSAAMISEN MITTAAMINEN

Lemetti Terhi, sh, TtT, hoitotyön kliininen asiantuntija, HUS, Tulehduskeskus; Pakarinen Anni, sh, TtT, erikoistutkija, tutkimuspäällikkö, Hoitotieteen laitos, Turun yliopisto; Salminen Leena, sh, th, TtT, professori, sivutoiminen ylihoitaja, Hoitotieteen laitos, Turun yliopisto, Varsinais-Suomen hyvinvointialue; Virtanen Heli, sh, TtT, dosentti, yliopisto-opettaja, Hoitotieteen laitos, Turun yliopisto ja Haapa Toni, sh (AMK), TtT, tutkimusylihoitaja, HUS, Hoito- ja terveystieteiden tutkimuskeskus

Tausta. Terveysalan opettajan osaaminen on keskeinen osa laadukasta ja tuloksellista terveystieteiden opetusta. Terveystieteiden opettajien osaamisen tulee olla vahvaa sekä näyttöön perustuvan sisällön että pedagogisten menetelmien osalta, uuden teknologian käytössä opetuksessa ja kliinisen hoitotyön opetuksessa. Terveystieteiden opettajien osaaminen on tärkeää heidän toimiessaan yhteistyökumppaneina terveystieteiden ammattilaisten kanssa muuttuvassa terveydenhuoltojärjestelmässä. Tämän osaamisen systemaattiseen ja kokonaisvaltaiseen arvioimiseen tarvitaan syntetisoitua tietoa validoiduista osaamismittareista.

Tarkoitus. Tutkimuksen tarkoituksena oli syntetisoida tietoa mittareista, jotka mittaavat terveystieteiden opettajan osaamista.

Menetelmät. Tutkimus toteutettiin kartoittavan kirjallisuuskatsauksen avulla, jossa haettiin kirjallisuutta CINAHL, MEDLINE ja ERIC viitetietokannoista tammikuun 2000–joulukuun 2020 väliseltä ajalta sekä manuaalisen haun kautta. Aineisto analysoitiin temaattista synteesiä käyttäen.

Tulokset. Tiedonhaku tuotti 1567 artikkelia, joista 25 artikkelia täytti mukaanottokriteerit. Tutkimukset oli toteutettu USA:ssa (n = 8), Kroatiassa (n = 3), Kiinassa (n = 3), Suomessa (n = 3), Australiassa (n = 2), Norjassa (n = 2), Iranissa (n = 1), Omanissa (n = 1), Etelä-Koreassa (n = 1) ja Etelä-Afrikassa (n = 1). Tutkimukset oli julkaistu 2001–2020 ja niissä oli 5–828 osallistujaa. Tutkimuksista tunnistettiin 19 mittaria, jotka mittaavat terveystieteiden opettajien osaamista. Mittarit sisälsivät 10 osaamisen aluetta: 1) hoitotyön kliininen osaaminen, 2) pedagoginen osaaminen, 3) näyttöön perustuvan toiminnan osaaminen, 4) yksilöllisen oppimisen edistämisen osaaminen, 5) turvallisen oppimisympäristön luomisen osaaminen, 6) opetuksen kehittämisosaaminen, 7) oman ammatillisuuden kehittämisosaaminen, 8) johtamisosaaminen, 9) kulttuurinen osaaminen, ja 10) vuorovaikutussuhdeosaaminen. Valtaosa mittareista oli itsearviointimittareita ja mittareissa asteikkona toimi useimmiten Likert-asteikko. Mittarit oli kehitetty perustuen erilaisiin teoreettisiin viitekehyksiin ja niiden psykometriset ominaisuudet oli kuvattu vaihtelevasti.

Johtopäätökset. Terveystieteiden opettajan osaamisen mittaamiseen on käytettävissä useita validoituja mittareita, joiden teoreettinen tausta vaihtelee. Tulevaisuudessa terveystieteiden opettajan osaamista on tärkeä mitata systemaattisesti eri menetelmin, mittarein ja erilaisista näkökulmista, jotta osaamista arvioidaan kokonaisvaltaisesti ja tämän arvioinnin kautta saadaan osaamistarpeet esiin. Jatkotutkimuksissa mittareiden psykometrisia ominaisuuksia tulee arvioida kattavammin erilaisin tilastollisin menetelmin sekä raportoida mittareiden psykometriset ominaisuudet yhdenmukaisesti esimerkiksi COSMIN tarkistuslistaa hyödyntäen.

OPISKELIJA-POTILASSUHDE-MITTARIN PSYKOMETRISET OMINAISUUDET

Suikkala Arja, TtT, esh, yliopettaja, Diakonia-ammattikorkeakoulu; Koskinen Sanna TtT, sh, kliininen opettaja, Turun yliopisto, Hoitotieteen laitos; Leino-Kilpi, Helena, THT, esh, FAAN, FEANS, professori, Turun yliopisto, Hoitotieteen laitos; Katajisto Jouko, VTM, lehtori, Turun yliopisto, Matematiikan ja tilastotieteen laitos; ProCompNurse Consortium.

Tausta. Potilailla ja asiakkaila on tärkeä rooli sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen ja alan koulutuksen uudistamisessa ja kehittämisessä. Asiakaslähtöisyys osaamisvaatimuksena on myös keskeisessä asemassa hoitotyön opetussuunnitelmissa. Hyvän opiskelija-potilassuhteen onkin tutkimusten perusteella todettu edistävän opiskelijoiden ammatillisen osaamisen kehittymistä, erityisesti eettistä ja kulttuurista osaamista sekä hoidon laadunvarmistukseen liittyvää osaamista.

Tarkoitus. Tutkimuksen tarkoituksena oli testata Opiskelija-potilassuhde-mittarin psykometrisiä ominaisuuksia kliinisissä oppimisympäristöissä Espanjassa, Irlannissa, Islannissa, Liettuassa, Saksassa ja Suomessa.

Menetelmät. Tutkimus toteutettiin kuuden maan poikkileikkaustutkimuksena. Valmistumisvaiheen sairaanhoitajaopiskelijat (n = 1796) vastasivat Opiskelija-potilassuhde mittarin väittämiin osana laajempaa Suomen Akatemian rahoittamaa PROCOMPnurse-tutkimushanketta. Mittarin rakennevaliditeettia testattiin eksploraatiivisella ja konfirmatorisella faktorianalyysillä. Mittarin sisäistä yhdenmukaisuutta arvioitiin Cronbachin alfa -kertoimella.

Tulokset. Eksploraatiivinen faktorianalyysi tuotti kahden faktorin rakenteen selittäen 47,7 % kokonaisvarianssista, ja faktorirakenne kuvaa opiskelija-potilas-suhteen kahta ulottuvuutta: hoitosuhdetta ja oppimissuhdetta. Konfirmatorinen faktorianalyysi vahvisti kahden faktorin rakenteen. Cronbachin alfa -kertoimet (0,8–0,9) osoittivat mittarin olevan sisäisesti yhdenmukainen.

Johtopäätökset. Mittari osoittautui päteväksi ja luotettavaksi mittaamaan opiskelijan ja potilaan välistä suhdetta ja sen kahta ulottuvuutta: hoitosuhdetta ja oppimissuhdetta. Mittaria käytetään tällä hetkellä kansallisesti hyvinvointialueilla monenlaisissa konteksteissa. Mittari antaa arvokasta tietoa potilaiden roolista oman tilanteensa asiantuntijoina ja palautteenantajina opiskelijoiden kliinisessä oppimisessa. Opiskelija-potilassuhde-mittarin käyttö yhdessä Kliininen oppimisympäristö, ohjaus ja opettaja (CLES+Tc2) sekä Oppiminen harjoittelussa (LCP)-mittarien kanssa antaa kattavan käsityksen kliinisen oppimisympäristön laadusta.

OPETTAJAN ROOLI JA OPPIMINEN KLIINISESSÄ HARJOITTELUSSA – MITTARIEN PSYKOMETRINEN TESTAUS

Strandell-Laine Camilla, TtT, koulutuspäällikkö, Yrkeshögskolan Novia; Haapa Toni, TtT, tutkimusylivoitaja, HUS Helsingin yliopistollinen sairaala; Suikkala Arja, TtT, yliopettaja, Diakoniammattikorkeakoulu

Tausta. Opiskelijaohjauksen laatua arvioidaan kansallisesti laatukyselyn avulla sosiaali- ja terveydenhuollon organisaatioissa. Laatukysely pitää sisällään väittämiä, jotka kohdistuvat kliiniseen oppimisympäristöön ja ohjaukseen, oppilaitoksen opettajan osuuteen harjoittelussa (CLES+Tc2 -mittari) sekä oppimiseen harjoittelussa (LCP -mittari). Laatukyselyn mittareita tulee kehittää ja testata, jotta saadaan luotettavaa tietoa ohjauksen laadusta sen jatkuvaan kehittämistyöhön.

Tarkoitus. Tutkimuksen tarkoituksena oli testata edelleen kehitetyn CLES+Tc2 -mittarin opettajaosion ja uuden LCP -mittarin psykometrisiä ominaisuuksia.

Menetelmät. Tutkimusaineisto kerättiin mittareiden psykometristen ominaisuuksien testaamiseksi tammi-kesäkuussa 2020 sosiaali- ja terveysalan opiskelijoilta (n=1133). Mittareiden rakennevaliditeettia testattiin eksploratiivisella faktorianalyysillä ja niiden sisäistä johdonmukaisuutta Cronbachin alfa -kertoimella.

Tulokset. Molemmat mittarit osoittautuivat valideiksi. Eksploratiivinen faktorianalyysi tuotti Tc2 -mittarin osalta kahden faktorin rakenteen ja LCP-mittarin osalta yhden faktorin rakenteen. Molempien mittareiden sisäinen johdonmukaisuus oli erinomainen.

Johtopäätökset. Mittarit osoittautuivat päteviksi ja luotettaviksi mittaaman opettajan roolia ja oppimista harjoittelussa. Tutkimuksen tulokset antavat arvokasta tietoa, jota voidaan hyödyntää opiskelijaohjauksen laadun arvioinnissa käytettävien mittareiden edelleen kehittämisessä sekä opiskelijaohjauksen menetelmien kehittämisessä.

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN OPETTAJIEN TYÖHYVINVOINTI -INDEKSIKYSELYN VALIDOINTI

Vaukonen Anneli, TtM, väitöskirjatutkija, Itä-Suomen yliopisto, Hoitotieteen laitos; Azimirad Mina, TtT, post-doc tutkija, Itä-Suomen yliopisto, Hoitotieteen laitos; Pasanen Miko, FM, statistikko, Turun yliopisto, Hoitotieteen laitos; Salminen Leena, professori, sivutoiminen ylihoitaja, Turun yliopisto, Hoitotieteen laitos Varsinais-Suomen hyvinvointialue; Rinne Jenni, TtM, väitöskirjatutkija, Turun yliopisto, Hoitotieteen laitos; Honkalampi Kirsi, professori, Itä-Suomen yliopisto, Kasvatustieteiden ja psykologian osasto; Saaranen Terhi, professori, Itä-Suomen yliopisto, Hoitotieteen laitos

Tausta. Sosiaali- ja terveysalan ammattilaiset työskentelevät jatkuvasti muuttuvassa ympäristössä. Tausta: Sosiaali- ja terveysalan opettajilta vaaditaan vahvaa teoreettista osaamista, mutta samalla myös substanssiosaamista käytännön työstä. Opetusalan työssä on alakohtaiset erityispiirteensä vaikuttaen työhyvinvoinnin tutkimukseen. Yleiset työhyvinvoinnin mittarit eivät välttämättä anna totuudenmukaisia tuloksia työhyvinvoinnista opetusalailla. Valideja työhyvinvoinnin mittareita tarvitaan arvioimaan sosiaali- ja terveysalan opettajien työhyvinvointia ja sen kehittämistarpeita.

Tarkoitus. Sosiaali- ja terveysalan opettajien työhyvinvointi -indeksikyselyn rakennevaliditeetin ja sisäisen yhteneväisyyden testaaminen.

Menetelmät. Sosiaali- ja terveysalan opettajien työhyvinvointi -indeksikysely on kehitetty Koulun henkilöstön työhyvinvointi -indeksikyselystä, joka on kehitetty 2000-luvun alkupuolella. Indeksikyselyn rakennevaliditeetti ja sisäinen yhteneväisyys testattiin vuonna 2020 kerätyllä kansallisella sosiaali- ja terveysalan opettajien poikkileikkausaineistolla (n = 552). Indeksikysely sisälsi yhteensä 69 yksittäistä muuttujaa työhyvinvoinnin osa-alueilta: 1) *työolot*, 2) *työyhteisö*, 3) *työntekijöiden voimavarat ja työ* ja 4) *ammattillinen osaaminen* (Likert-asteikko 1–5, 1 = täysin eri mieltä, 5 = täysin samaa mieltä). Rakenteen validiteetti testattiin eksploratiivisella ja konfirmatorisella faktorianalyysillä ja muodostettujen faktoreiden sisäinen yhteneväisyys Cronbachin alpha reliabiliteettikertoimella.

Tulokset. Mittarin rakenteen testaus vahvisti aiemmat neljä työhyvinvoinnin osa-alueita ja osa-alueiden sisälle muodostui kaikkiaan 15 uutta summamuuttujaa: kolme summamuuttujaa *työoloihin*), neljä *työyhteisöön*, neljä *työntekijän voimavaroihin ja työhön* ja neljä *ammattilliseen osaamiseen*. Muodostettujen osa-alueiden ja summamuuttujien faktorilataukset vaihtelivat välillä 0.339–0.938. Kahden rakenteen testaamisessa käytettyjen hyvyyslukujen raja-arvot eivät ylittyneet (comparative fit index, Tucker-Lewis index). Työhyvinvoinnin neljän osa-alueen sisäinen yhteneväisyys oli korkea (Cronbachin reliabiliteettikerroin 0.842 – 0.938), mutta jäi matalaksi kahdessa summamuuttujassa: Voimavarat ja fyysinen kuormitus ja Ammatillinen osaaminen ja koulutus (< 0.6), jotka kuuluivat osa-alueisiin *työntekijän voimavarat ja työ* ja *ammattillinen osaaminen*.

Johtopäätökset. Sosiaali- ja terveysalan opettajien työhyvinvointi -indeksikyselyn validointi tuki Työhyvinvoinnin neljän osa-alueen mallia, ja indeksikyselyn rakennevaliditeetti ja sisäinen yhteneväisyys todettiin kohtalaiseksi. Indeksikysely vaatii jatkokehittämistä mittarin rakennevaliditeetin ja reliabiliteetin vahvistamiseksi.

SESSIO 2

Vaikuttavat oppimisympäristöt

360° VIRTUAALISEN OPPIMISYMPÄRISTÖN KEHITTÄMINEN KANSAINVÄLISEN SAIRAANHOITAJAN PEREHDYTYKSEEN

Glerean Niina, TtM, hoitotyön lehtori, Laurea-ammattikorkeakoulu; Alastalo Mika, TtT, hoitotyön lehtori, Laurea-ammattikorkeakoulu

Tausta. Eurooppalaiset korkeakoulut vastaanottavat vuosittain kansainvälisiä sairaanhoitajaopiskelijoita opiskelijavaihtoon, joka sisältää teoreettisia opintoja ja usein harjoittelun. Korkeakoulujen ja kliinisten oppimisympäristöjen vastuulla on perehdyttää kansainväliset sairaanhoitajaopiskelijat uuteen oppimisympäristöön varmistuen, että potilas- ja työturvallisuus, hoidon laatu ja laadukas harjoittelun ohjaus toteutuvat. Care for Europe Erasmus+ KA2 –hankkeessa kehitettiin vaihtoon tulevien sairaanhoitajaopiskelijoiden perehdytystä Suomessa, Espanjassa, Ranskassa ja Unkarissa. Yksi hankkeessa kehitetty menetelmä on kliinisen harjoittelun käytäntöihin perehdyttävä MOOC (Massive Open Online Course). MOOCin autenttisuuden ja informatiivisuuden edistämiseksi siinä hyödynnettiin 360° -teknologiaan perustuvaa virtuaalista oppimisympäristöä.

Tarkoitus. Kehittää 360° virtuaaliseen oppimisympäristöön perustuva MOOC, jota voidaan hyödyntää vaihtoon tulevan sairaanhoitajaopiskelijan perehdyttämiseen jo kotimaassaan ennen kohdemaahan saapumista.

Menetelmät. MOOCin kehittäminen tapahtui neljässä vaiheessa. Ensin keskeinen sisältö ja rakenne määriteltiin hankekumppaneiden kesken työpajoissa. Toisessa vaiheessa tehtiin kirjallisuushakuja sisältöalueisiin liittyen ja muodostettiin MOOCille teoreettinen viitekehys, joka arvioitiin kolmessa asiantuntijapaneelissa ja kolmessa opiskelijoille suunnatussa työpajoissa. Kolmannessa vaiheessa sisältö aineistoinen ja tehtävien laadittiin sähköiselle alustalle ja pilotoitiin neljässä hankemaassa keräten palautetta opiskelijoilta ja opetushenkilöstöltä (n=33). Neljännessä vaiheessa pilotoinnin perusteella muokattiin sisältö vietiin 360° -oppimisympäristöön, joka perustui aidossa terveydenhuollon toimintaympäristöissä otettuihin kuviin. MOOC 360°-oppimisympäristössä pilotoitiin Suomessa vaihdossa olevien sairaanhoitajaopiskelijoiden (n=7) kanssa.

Tulokset. MOOC muodostuu neljästä sisällöllisestä moduulista: kulttuurinen kompetenssi, sairaanhoitajan työ ja koulutus, kliinisen harjoittelun käytänteet sekä paikallinen kulttuuria ja kieli. Moduuleista tuotettiin lisäksi kunkin hankkeessa mukana olevan maan käytäntöihin muokatut maakohtaiset versiot. MOOCissa opiskelija pääsee tekemään 360°-kuviin perustuvan virtuaalisen kierroksen, jonne opiskeltava sisältö ja tehtävät on integroitu. Vaihto-opiskelijoiden palautteen mukaan sisällöt ovat hyödyllisiä, ja 360°-oppimisympäristö on innovatiivinen tapa opiskella.

Johtopäätökset. MOOCia voidaan hyödyntää vaihtoon tulevien sairaanhoitajaopiskelijoiden perehdytyksessä jo ennen kuin he saapuvat kohdemaahan. MOOCin sisältöjä voidaan potentiaalisesti käyttää myös esimerkiksi perehdytettäessä maahanmuuttajataustaisia opiskelijoita ja hoitajia suomalaiseen terveydenhuollon ympäristöön. Jatkossa MOOCia ja 360°-oppimisympäristöjä yleisemminkin perehdytyksen tukena on tarpeen tutkia suuremmalla otoksella arvioiden myös niiden tuottamia oppimistuloksia.

OPISKELIJAMODUULI- HARJOITTELUN REFLEKTIO-KESKUSTELUN VIITEKEHYS

Nummelin Merja, TtM, opetuskoordinaattori, Varsinais-Suomen hyvinvointialue, Varha; Kokkonen Anna-Kaisa, TtM, kätilötyön päätoiminen opettaja, Savonia ammattikorkeakoulu; Kukkonen Pia, TtM, hoitotyön kliininen opettaja, HUS Sisätaudit ja Kuntoutus; Palander Sara, TtM, hoitotyön kliininen opettaja, HUS Naistentaudit ja synnytykset

Tausta. Terveystieteen opiskelijoiden on tärkeää harjoitella reflektiivisiä taitoja kehittyäkseen ammattitaitoisiksi hoitajiksi. Valtakunnallinen opiskelijaohjauksen kehittämisverkosto (ValOpe) kehittää opiskelijaohjauksen käytänteitä työskennellen alatyöryhmissä. ValOpe Opiskelijamoduuli - alatyöryhmän tehtävänä on tarkastella ja kehittää opiskelijamoduuliharjoittelua. Alatyöryhmän vuoden 2022 yhdeksi tavoitteeksi asetettiin ohjaajien ohjausosaamisen vahvistaminen liittyen reflektiokeskustelujen pitämiseen opiskelijoiden kanssa moduuliharjoittelun aikana. Reflektiokeskustelun syventämiseen ja opiskelijoiden oppimisen vahvistamiseen on hyvä olla apuvälineitä, jotka tukevat monipuolista ja syvällistä reflektiokeskustelua.

Tarkoitus. Opiskelijamoduuli -alatyöryhmän kehittämistyön tarkoituksena oli kehittää työkalu reflektiokeskustelun tueksi opiskelijamoduuliharjoittelussa.

Menetelmät. Kehittämistyö aloitettiin kartoittamalla sähköisellä kyselyllä, mitä reflektiokeskustelun käytänteitä on käytössä eri yliopistosairaaloissa reflektiokeskusteluiden tueksi. Kyselyn vastauksien perusteella todettiin, että Gibbsoin kehä -reflektiomalli on monilla käytössä ja se on osoittautunut toimivaksi reflektiokeskustelumalliksi. Lisäksi todettiin, että reflektiokeskustelu kaipaa viitekehystä sille, mistä asioista reflektiota on hyvä käydä ja luotiin pääteemat, jotka muodostivat rungon reflektiokeskustelun viitekehysmalliin. Viitekehysmalli muodostettiin Opiskelijamoduuli - alatyöryhmän asiantuntijoiden näkemysten perusteella.

Tulokset. Kehittämistyön tuloksena syntyi Reflektiokeskustelun viitekehysmalli, joka sisältää kolme opiskelijamoduuliharjoittelun pääteemaa; vertaisoppiminen, potilas oppimisen lähtökohtana ja ohjaajan rooli opiskelijamoduulissa. Jokaisen pääteeman yhteyteen kirjattiin apukysymyksiä reflektiokeskustelun tueksi. Mallia on käytetty opiskelijamoduuliharjoittelussa.

Johtopäätökset. Reflektiokeskustelun viitekehysmalli on hyödyllinen työkalu, joka mahdollistaa reflektiokeskustelun pitämisen eri näkökulmista ja tukee oppimista harjoittelun aikana.

SIIRTYMÄVAIHEEN INTERVENTIOT SAIRAANHOITAJIEN ALALLE SIIRTYMISEN TUKENA

Männistö Maarit, TtM, osastonhoitaja, HUS Helsingin yliopistollinen sairaala; Hult Marja, TtT, yliopistotutkija, Itä-Suomen yliopisto (UEF); Haapa Toni, TtT, tutkimusylihoitaja, HUS Helsingin yliopistollinen sairaala

Tausta. Vastavalmistuneet sairaanhoitajat tarvitsevat tukea ensimmäisen vuoden aikana siirtyessään opiskelijasta ammattilaiseksi, mikä on kriittinen vaihe alaan ja työpaikkaan sitoutumisessa. Vastavalmistuneiden hoitajien varhainen alalta poistuminen on kansainvälisesti huolestuttava ilmiö. Hoitajista on pula ja väestön ikääntyminen sekä muuttuvat palvelutarpeet vaikuttavat merkittävästi terveydenhuollon työvoimatarpeen kasvuun. Vuoteen 2030 mennessä arvioidaan tarvittavan maailmassa lisää 18 miljoonaa terveydenhuoltoalan ammattilaista.

Tarkoitus. Tutkimuksen tarkoituksena oli selvittää, millaisia interventioita siirtymävaiheen tueksi on kehitetty ja arvioida niiden vaikutuksia. Tavoitteena oli löytää vaikuttavia interventioita, joilla voidaan helpottaa vastavalmistuneiden sairaanhoitajien alalle siirtymistä, lisätä työhön sitoutumista ja työpaikassa pysymistä sekä tuottaa tietoa mittareista, joilla voidaan arvioida siirtymävaiheen tueksi kehitettyjä interventioita.

Menetelmä. Tutkimus toteutettiin systemaattisena kirjallisuuskatsauksena. Katsaukseen valittiin 16 vuonna 2017–2022 julkaistua kansainvälistä tutkimusartikkelia.

Tulokset. Huolellisesti suunnitelluilla, näyttöön perustuvilla interventioilla, kuten simulaatiolla tai psykologisella tuella, voidaan parantaa vastavalmistuneiden sairaanhoitajien valmiuksia siirtyä työelämään, vähentää stressin kokemusta ja parantaa työssä pysymistä sekä työtyytyväisyyttä. Siirtymävaiheen tuen interventioilla pystytään vaikuttamaan ammatilliseen osaamiseen sekä fyysiseen ja psyykkiseen työkykyyn. Kirjallisuuskatsaukseen valittujen tutkimusten mukaan yhdistelmäinterventiot ja simulaatiomenetelmät olivat vaikuttavimpia. Interventioiden vaikutusten mittaamiseen on löydettävissä runsaasti kansainvälisesti testattuja mittareita.

Johtopäätökset. Katsauksen perusteella voidaan todeta, että klinisen opettamisen ja perehdyttäjä-perehdytettävä-mallin mukaista käytännön harjoittelua kannattaa täydentää psykologisen tuen ja mentoroinnin keinoin sekä simulaatio-opetusta käyttäen. Yhdistelmäinterventiolla voidaan lievittää siirtymävaiheen stressiä ja lisätä vastavalmistuneiden sairaanhoitajien positiivisia osaamisen kokemuksia itsenäisenä ammattilaisena.

Tutkimuksen tuottamaa tietoa voidaan hyödyntää terveydenhuollon veto- ja pitovoiman kehittämisessä sairaanhoitajakoulutuksessa ja vastavalmistuneiden sairaanhoitajien työelämään siirtymisessä. Tästä katsauksesta saatua tietoa voivat hyödyntää työssään hoitotyön johtajat ja hoitotyön opettajat. Organisaatioissa voidaan käyttää tietoa kehitettäessä siirtymävaiheen tukiohjelmia ja yhteistyötä hoitajia kouluttavien oppilaitosten kanssa.

KLIININEN HARJOITTELU TOIMINNALLISESTI KAKSIKIELISESSÄ SAIRAANHOITAJAKOULUTUKSESSA (TOKASA) – OPISKELIJOIDEN JA OHJAAJIEN NÄKÖKULMA

Repo Jamal Hanna, TtT-koul, TtM, sh (AMK), lehtori, Metropolia Ammattikorkeakoulu; Vartiainen Päivi, FT, YTM, erityisasiantuntija, Tampereen ammattikorkeakoulu

Tausta. Suomalainen terveydenhuolto kärsii työvoimapulasta. Työperäistä maahanmuuttoa ja maahanmuuttaneiden kouluttamista alalle tulisi lisätä. Tokasa-hankkeessa pilotoidaan toiminnallisesti kaksikielinen sairaanhoitajakoulutus, jossa opiskelijoilta ei edellytetä aiempaa suomen kielen taitoa. Tokasa-hanketta rahoitetaan TalentBoost-ohjelmasta. Kliininen harjoittelu on merkittävä osa sairaanhoitajakoulutusta ja siksi sitä on tärkeää arvioida eri näkökulmista.

Tarkoitus. Tarkoituksena oli kuvata muunkielisen opiskelijan harjoittelua ja harjoitteluympäristöä opiskelijan ja ohjaajan näkökulmasta sekä tunnistaa toimivia käytänteitä ja kehityskohteita.

Menetelmät. Aineisto kerättiin teemahaastattelulla opiskelijoilta (n=24) ja harjoittelun ohjaajilta (n=11). Haastatteluaineisto analysoitiin teemoittelemalla. Lisäksi aineistoa kerättiin opiskelijoilta (n=21) muunkielisten opiskelijoiden harjoitteluympäristöä ja ohjausta arvioivalla strukturoidulla CALD-mittarilla. Aineisto analysoitiin kuvailevalla tilastoanalyysillä.

Tulokset. Opiskelijoiden kokemukset olivat pääasiassa positiivisia. Ohjaajan englannin ja opiskelijan suomen taidon merkitys oli suuri. Suurin osa opiskelijoista oppi harjoittelun aikana erityisesti suomen puhumista ja hoitotyön suomea. Työyhteisöt ja potilaat suhtautuivat opiskelijoihin pääsääntöisesti positiivisesti. Osa opiskelijoista oli kokenut rasismia ja syrjintää työyhteisössä. Ohjaajat valikoituivat tehtävään sattumalta tai kielitaidon perusteella. Osalla ohjaajista oli vähän tai ei lainkaan tietoa opiskelijasta, sillä harjoittelusta oli sovittu esihenkilötasolla. Ohjaajan hyväksi ominaisuuksiksi nähtiin mm. kiinnostus omaa työtä kohtaan, hyvä kielitaito ja sosiaaliset taidot. Ohjaus toteutui pääasiassa havainnoimalla, näyttämällä ja samalla kertomalla sekä kysymyksiä esittämällä. Kielisopimus oli käytössä ohjauksessa. CALD-mittarilla arvioituna opiskeluympäristö arvioitiin hyväksi (ka: 3.23, SD: 0.634). Summamuuttujittain tarkasteltuna opiskelijat arvioivat oman roolinsa onnistuneen parhaiten (ka: 3.73, SD: 0.658) ja harjoitteluympäristön kielellisen monimuotoisuuden toteutuneen heikoiten (ka: 2.24, SD: 0.973). Harjoittelupaikan perehdytyksen (ka: 3.28, SD: 0.939), pedagogisen ilmapiirin (ka: 3.23, SD: 0.756) ja kulttuurisen monimuotoisuuden (ka: 3.16, SD: 0.776) arvioitiin toteutuneen hyvin.

Johtopäätökset. Kliinisen harjoittelun onnistumiseen on tärkeää panostaa, sillä harjoittelukokemukset vaikuttavat opiskelijan motivaatioon ja ammatilliseen kasvuun. Ohjaajan ammatti- ja kielitaidolla sekä asenteella on iso merkitys harjoittelun onnistumiseen, mutta myös koko työyhteisön osallistuminen ohjaukseen edesauttaa hyvää harjoittelukokemusta. Oppilaitoksen ja ohjaajan väliseen yhteistyöhön on tärkeää panostaa tiedon välittymiseksi ja tuen saamiseksi. Kielisopimusta ja S2-opettajan tukea kannattaa hyödyntää harjoittelun aikana harjoittelupaikkojen kielellisen monimuotoisuuden vahvistamiseksi.

SESSIO 3

Terveysalan koulutuksen metodologiset kysymykset

SIMULAATIOPELEIHIN TALLENTUVA PELIMETRIKKA TUTKIMUSAINEISTONA

Koivisto Jaana-Maija, FT, post doc -tutkija, yliopistonlehtori, Tampereen yliopisto, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Terveystieteiden yksikkö, Hoitotiede, Helsingin yliopisto, Kansanterveystieteen osasto; Havola Sara, TtM, väitöskirjatutkija, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Terveystieteiden yksikkö, Hoitotiede; Engblom Janne, KTT, VTM, lehtori, Turun kauppakorkeakoulu; Haavisto Elina, THT, Hoitotieteen professori, sivutoiminen ylihoitaja, Tampereen yliopisto, Yhteiskuntatieteiden tiedekunta, Terveystieteiden yksikkö, Hoitotiede, Pirkanmaan sairaanhoitopiiri, Tays

Tausta. Pelien käyttämisen erityinen hyöty tutkimuksessa ja oppimisessa liittyy niiden tallentamaan tietoon opiskelijoiden käyttäytymisestä pelaamisen aikana. Pelijärjestelmään tallentuu kaikki pelaajan tekemä toiminta pelissä ja näitä toimintoja kuvaa järjestelmästä kerättävä pelimetriikka. Pelimetriikkaa voidaan käyttää itsenäisenä tutkimusaineistona tai yhdessä muiden tutkimusaineistojen kanssa kuvaamaan opiskelijoiden suoritusta, tietoja ja taitoja pelissä. Pelimetriikan käyttö tutkimusaineistona hoitotieteellisessä koulutustutkimuksessa on vielä vähäistä.

Tarkoitus. Tarkoituksena on kuvata pelimetriikkaa tutkimusaineistona hoitotyön koulutuksen simulaatiopelitutkimuksissa.

Menetelmät. Tässä artikkelissa käytetään esimerkkinä hoitotyön simulaatiopelitutkimuksia, joissa hoitotyön opiskelijoiden simulaatiopelin skenaarioiden suorittamista kuvataan pelimetriikan avulla. Käytettäessä pelimetriikkaa tutkimusaineistona tulosten luotettava tulkinta edellyttää selkeää määrittelyä siitä, mitä tietoa kerätään ja miksi ja miten muuttujia mitataan.

Tulokset. Oppimiseen liittyvässä tutkimuksessa pelimetriikan mitattavia kohteita ovat pääasiassa olleet peliaika, pelattujen pelien määrä, suoritettujen tehtävien määrä sekä pisteet. Hoitotyön simulaatiopelitutkimuksissa pelimetriikkaa on käytetty tutkimusaineistona kuvaamaan opiskelijoiden suorituksia simulaatiopelin eri skenaarioissa. Hoitotyön simulaatiopelin pelimetriikan tilastolliset analyysit voidaan jakaa kolmeen osa-alueeseen: kuvaileva, tilastollinen päättely sekä monimuuttuja-analyysi.

Johtopäätökset. Pelimetriikkaa ja tekoälyä hyödyntämällä voidaan kehittää hoitotyön opiskelijoiden tieto- ja taitotasoon mukautuvia simulaatiopelejä vastaamaan paremmin yksilöllisiin oppimistarpeisiin ja saavuttamaan yhä parempaa osaamista työelämään ja haastaviin klinisiin potilastilanteisiin. Tulevaisuudessa hoitotieteen tutkijoiden on hyvä kasvattaa osaamistaan muun muassa tekoälyn osalta, koska sen hyödyntäminen lisääntyy sekä hoitotyön koulutuksessa että kliinisessä hoitotyössä.

DEVELOPMENT OF A VALIDATION TOOL FOR COURSE PLANNING AND EVALUATION AT UNIVERSITY LEVEL

Mustonen Reetta, MHS, Doctoral Researcher, University of Turku, Department of Nursing Science, Kuusniemi Maiju, MA, Project Specialist, University of Turku, Department of Nursing Science, Salminen, Leena, PhD, Professor, University of Turku, Department of Nursing Science, Salanterä Sanna, PhD, Professor of Clinical Nursing Science, University of Turku, Department of Nursing Science

Background. Quality assurance in education is the subject of many recommendations, guidelines, and European Union regulations. However, research on how to validate a course is scarce. It is increasingly important to assess the level of education and whether it meets quality criteria, as education becomes more international and joint courses are offered with universities and polytechnics. A lack of systematic tools to evaluate the quality of courses has been identified.

Purpose. The purpose of the study was to develop a validation tool for course planning and evaluation at university level.

Methods. A literature review was conducted to identify elements that can be used to validate courses at university level and to gain perspectives on what should be considered in the process. A search was carried out in two bibliographic databases and grey literature. A hand search was also conducted with a focus on European Union education policies, regulations, and guidelines. Included literature (n=13) was analyzed with inductive content analysis. Items of the validation tool were structured under 14 domains. Two workshops with content experts (n=3) were used to test inter-rater agreement at item level. Content validity assessment with expert panel (n=14) was conducted to test the validity of the tool.

Results. The study found that course validation is a process that needs to be carried out at different levels. Elements and domains of course validation were identified. These were used to construct the items for the validation tool. The number of items was reduced by testing the inter-rater agreement and by assessing content validity. Clarity of the items was improved by assessing the content validity.

Conclusion. A systematic validation tool provides a rigorous method for course validation. The tool can be used in the design and development of new courses and to assess the quality of existing courses.

HEALTH AND SOCIAL CARE EDUCATORS' OCCUPATIONAL WELL-BEING – STRUCTURAL EQUATION MODELING

Kähkönen Outi, PhD, university teacher, University of Eastern Finland, Department of Nursing Science; Vauhkonen Anneli, MSc, doctoral researcher, University of Eastern Finland, Department of Nursing Science; Saaranen Terhi, Professor, University of Eastern Finland, Department of Nursing Science

Background. Inspection of health and social care educators' occupational well-being in the empirical context has shown the challenges both at the individual and at the work community level. The theoretical research of the health and social care educators' occupational well-being is paramount importance, especially currently, when health and social care education is in the middle of challenges: ageing, rapid internationalization and restructuring of health and social care, as well as a constantly growing flood of information increase the workload occupational well-being.

Aim. To test whether the empirical data of health and social care educators' occupational well-being would fit the proposed Content Model for the Promotion of the School Community Staff's Occupational Well-being.

Methods. Structural Equation Modeling was conducted to test the specific hypothesis that the Content Model for the Promotion of School Community Staff's Occupational Well-being is suitable for assessing occupational well-being among health and social care educators.

Results. The four-field Content Model for the Promotion of School Community Staff's Occupational well-being is suitable for promoting the health and social care educators' occupational well-being after modifications. The strongest direct association was between the dimensions *Promoting individual health and resources to occupational well-being*. Additionally, the dimension of the *Improvement of the functionality of the working community and organization* indicated a direct positive relationship with occupational well-being. Indirect associations were found between the dimensions *Promoting individual health and resources*, and *Development of work and the working environments*, as well as the dimensions *Promoting individual health and resources* and the *Improvement of the functionality of the working community and organization*. Furthermore, *Development of professional competence* was indirectly associated with *Promoting individual health and resources*.

Conclusions. Strengthening health and social care educators' occupational well-being requires that working community, working conditions, professional competence, and worker's resources and work should be emphasized.

PARTICIPATORY ACTION RESEARCH AS AN APPROACH TO DEVELOP OCCUPATIONAL WELL-BEING OF HEALTH CARE EDUCATORS

Vauhkonen Anneli, MHS, doctoral researcher, University of Eastern Finland, Department of Nursing Science; Kommusaar Janne, MSc, assistant of Nursing Science, University of Tartu, Department of Nursing Science; Kangasniemi Mari, Professor, University of Turku, Department of Nursing Science, Satakunta Hospital District, Finland, Visiting Professor at the University of Tartu, Institution of Family Medicine and Public Health Department of Nursing Science; Honkalampi Kirsi, professor, University of Eastern Finland, Philosophical Faculty, School of Educational Sciences and Psychology; Mikiver Marjaliisa, Master's student, University of Tartu, Department of Nursing Science; Linde Siiri, Master's student, University of Tartu, Department of Nursing Science; Salminen Leena, Professor, University of Turku, Department of Nursing Science; Saaranen Terhi, Professor, University of Eastern Finland, Department of Nursing Science

Background. Health care educators have high work demands based on the large scope of work in Europe. Participatory action research can be seen as an approach to develop occupational well-being of health care educators.

Purpose. To describe a participatory action research as a method to promote occupational well-being of health care educators in Finland and Estonia.

Methods. This participatory action research followed six steps: diagnosing, reconnaissance, planning, action, evaluation, and monitoring. First, a large cross-sectional study was conducted to identify the needs for developing occupational well-being of social and health care educators. Based on the results, a digital occupational well-being course was created. In reconnaissance step, the occupational development needs of the work community in three education organisations were identified by pre-test (N=238). This was followed with planning step, where the development actions were planned together with each work community. In a year lasting action step, a digital occupational well-being course and organisation specific occupational well-being development activities were implemented, and in the mid-phase of the intervention, evaluated, and monitored leading to the second cycle of the intervention and ending to the post-test. Both quantitative and qualitative survey data was collected in the pre and post-test.

Results. Based on the pre-test, educators considered their work important, high professional competence and experienced support from their colleagues. Educators experienced development needs in high workload, backlog, information provision, open communication, equal treatment and rewarding. The implemented development activities were related to work organisation, mentoring, open communication, work ergonomics and sport activities.

Conclusion. Development activities to promote occupational well-being should be based on organisation-specific needs. Participatory action research is a good evidence-based method to develop occupational well-being in education communities. More research is needed from occupational well-being interventions on health care educators.

SESSIO 4

Näyttöön perustuva opettaminen

AKUUTTIHOITOTYÖN PAKOHUONE SAIRAANHOITAJAOPISKELIJOIDEN OSAAMISEN SYVENTÄMISEN TUKENA

Riikka Halmesmäki, sh YAMK, TtM, lehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, kulttuuri ja hyvinvointi; Pasi Alanen, sh YAMK, FM-opiskelija, lehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, kulttuuri ja hyvinvointi; Tiina Koskela, TtM, lehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, kulttuuri ja hyvinvointi; Marjut Asunmaa, TtM, lehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, kulttuuri ja hyvinvointi

Tausta. Pakohuone on yleensä 2–6 henkilön joukkueelle rakennettu peli, jossa ryhmä pyrkii pääsemään lukitusta huoneesta ulos ratkomalla erilaisia pulmia ja tehtäviä vihjeiden avulla. Pakohuoneissa tarvitaan kommunikaatiotaitoja, delegointitaitoja, kriittisen ajattelun taitoja sekä tiimityötaitoja. Pakohuoneen avulla opiskelijat oppivat erilaisia taitoja tulevaisuuden työhön. Heidän itseluottamuksensa, kriittinen ajattelunsa, ryhmätyötaitonsa ja tiedollinen osaaminen kasvavat pakohuoneessa toimimisen myötä. Akuuttihoitotyön syventävän vaiheen opinnoissa korostuvat kokonaisvaltaisen hoitotyön lisäksi päätöksentekotaidot, moniammatillinen yhteistyö sekä kommunikointi- että johtamistaidot. Nämä teemat nousivat pakohuoneen oppimistavoitteiksi. Teemaksi valittiin sydänongelmista kärsivä potilas, jonka hoitopolun ympärille yhdistettiin potilaan tilanarviointia, erilaisia hoitotoimenpiteitä, lääke- ja nestehoidon toteuttamista sekä hoitotyön päätöksentekoa.

Tarkoitus. Tutkimuksen tarkoitus on kuvata sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia oman osaamisen syventämisestä akuuttihoitotyön pakohuoneessa. Tulosten avulla voidaan kehittää sairaanhoitajaopiskelijoiden opetusta eteenpäin.

Menetelmät. Tutkimusaineisto on kerätty syventävän vaiheen sairaanhoitajaopiskelijoilta (N=30) puolistrukturoidulla kyselylomakkeella kolmelta syventävän vaiheen sairaanhoitajaopiskelijaryhmältä vuosien 2022-2023 aikana. Avoimet kysymykset on analysoitu induktiivisella sisällönanalyysillä.

Tulokset. Akuuttihoitotyön syventävän vaiheen opiskelijat kokivat pakohuoneen edistävän oppimista johtajuudessa ja ongelmanratkaisutaitojen kehittämisessä. Johtajuuteen sisältyivät työnjako, kokonaisuuden hallinta ja roolien selkeys. Ongelmanratkaisutaitojen kehittämiseen sisältyivät tiedonhaku, päätöksentekotaidot ja vuorovaikutustaidot.

Johtopäätökset. Akuuttihoitotyön pakohuone tarjoaa syventävän vaiheen sairaanhoitajaopiskelijoille mahdollisuuden haastaa ja arvioida omaa osaamistaan todenmukaisessa potilastilanteessa. Pakohuoneessa yhdessä toimiminen mahdollistaa opiskelijälähtöisen tiimityöskentelyn.

VOIKO LÄÄKEHOITOA OPPIA PELAAMALLA? – MONIMENETELMÄTUTKIMUS SAIRAAHOITAJAOPIKELIJOILLE JA LÄÄKEHOIDON OPETTAJILLE

Saastamoinen Tiia, TtM, väitöskirjatutkija, Sh (AMK), lehtori, Metropolia Ammattikorkeakoulu / Itä-Suomen Yliopisto

Tausta. Lääkehoidon perusosaaminen saavutetaan sairaanhoitajakoulutuksen aikana, jolloin luodaan myös pohja jatkuvalle oppimiselle. Kattava, työelämässä vaadittava osaaminen saavutetaan riittävällä perus- ja täydennyskoulutuksella sekä monipuolisella työkokemuksella. Lääkehoidon oppimisessa käytetään erilaisia oppimismenetelmiä, jotka ylläpitävät motivaatiota ja mielenkiintoa opiskeltavaan aiheeseen ja mahdollistavat aiheen laajan käsittelyn. Yksi uudenlainainen oppimismenetelmä on tietokoneella pelattava simulaatiopeli.

Tarkoitus. Tutkimuksen tarkoituksena oli 1) kuvata sairaanhoitajakoulutuksessa käytettyjä lääkehoidon oppimismenetelmiä, digitaalisten oppimismenetelmien ja verkossa olevien pelien käyttöä edistäviä ja estäviä tekijöitä sekä oppimismenetelmien kehittämiskohteita, 2) arvioida tietokoneella pelattavan simulaatiopelin soveltumista lääkkeen antamiseen liittyvän prosessin oppimiseen sekä 3) kuvata sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia simulaatiopelin käytöstä lääkehoidon oppimismenetelmänä.

Menetelmät. Tutkimus muodostui kolmesta osatutkimuksesta vuosien 2018–2022 aikana. Ensimmäisessä osatutkimuksessa kartoitettiin puolistrukturoidulla puhelinhaastattelulla lääkehoidon opettajilta (n=31) käytettyjä oppimismenetelmiä, simulaatiopelin käyttöä edistäviä ja estäviä tekijöitä sekä oppimismenetelmien kehittämiskohteita. Aineisto analysoitiin kvantifioinnilla ja induktiivisella sisällönanalyysillä. Toisessa osatutkimuksessa toteutettiin kvasikokeellisessa ennen-jälkeen asetelmalla sairaanhoitajaopiskelijoille (n=123) interventiotutkimus tietokoneella pelattavan simulaatiopelin soveltumisesta lääkkeen antamiseen liittyvän prosessin oppimiseen. Opiskelijat jaettiin yksinkertaisella satunnaisotannalla interventio- (n=71) ja verrokkiryhmään (n=52). Aineisto analysoitiin tilastollisesti. Kolmannessa osatutkimuksessa kartoitettiin ryhmähaastattelulla simulaatiopeliä pelanneilta sairaanhoitajaopiskelijoilta (n=20) kokemuksia pelin käytöstä oppimismenetelmänä. Aineisto analysoitiin induktiivisella temaattisella analyysillä.

Tulokset. Tulokset osoittivat, että simulaatiopeli soveltuu hyvin lääkehoidon oppimismenetelmäksi. Sen avulla pystytään yhdistämään teoriaa ja käytäntöä. Pelin avulla voidaan harjoitella vaativienkin asioiden oppimista ja lisätä varmuutta lääkehoidon toteuttamiseen. Opettajien mukaan simulaatiopelin käyttö oppimismenetelmänä on vähäistä pelien niukan saatavuuden vuoksi. Opettajat toivoivat pelien käyttöä lisättävän opetukseen. Opiskelijat kokivat simulaatiopelin mielekkääksi ja uudenlaiseksi tavaksi oppia lääkehoitoon liittyviä asioita.

Johtopäätökset. Lääkehoidon oppimismenetelmänä käytetään laajasti erilaisten menetelmien yhdistelmiä parhaan oppimistuloksen saavuttamiseksi ja motivaation ylläpitämiseksi. Simulaatiopeli soveltuu hyvin turvallisen lääkehoidon prosessin oppimiseen. Sitä voidaan hyödyntää opetuksen lisäksi lääkehoidon osaamisen arvioinnissa sekä perus- ja täydennyskoulutuksen kehittämisessä.

YHTEISEN KLIINISEN PÄÄTÖKSENTEON OPPIMISEN ENNAKKOEHDOT TERVEYSALAN KOULUTUKSESSA

Hublin Linda, TtM, väitöskirjatutkija, Tampereen yliopisto, Hoitotieteen laitos; Koivisto Jaana-Maija, FT, post-doc -tutkija, Tampereen yliopisto, Hoitotieteen laitos; yliopistonlehtori, Helsingin yliopisto, Lääketieteellinen tiedekunta; Lyyra Markus, LL, erikoislääkäri, vastuulääkäri, Kymenlaakson hyvinvointialue, ensihoidon lääkäriyksikkö; Haavisto Elina, professori, Tampereen yliopisto, Hoitotieteen laitos

Tausta. Yhteinen kliininen päätöksenteko on yksi keskeisistä kompetensseista terveydenhuollon toimintaympäristössä. Terveydenhuollon ammattilaiset tekevät päätöksiä monimutkaisissa tilanteissa, joihin usein osallistuu kaksi tai useampia saman tai eri ammattiryhmän edustajia. Puutteet yhteisessä päätöksenteossa uhkaavat potilasturvallisuutta, mutta yhteisen kliinisen päätöksenteon oppimisesta on tarjolla vain niukasti näyttöön perustuvaa tietoa.

Tarkoitus. Integratiivisen kirjallisuuskatsauksen tarkoituksena oli kuvata yhteisen kliinisen päätöksenteon oppimisen piirteet ja ennakkoehdot terveysalan koulutuksessa. Yhteisen kliinisen päätöksenteon oppimisen ennakkoehtojen kuvaus on osa laajempaa kirjallisuuskatsausta, jonka tuloksia käytetään kehitettäessä näyttöön perustuva interventio yhteisen kliinisen päätöksenteon oppimiseen.

Menetelmät. Integratiivinen kirjallisuuskatsaus toteutettiin Whitemoren ja Knaflin viitekehysten mukaan. Systemaattinen kirjallisuushaku toteutettiin neljässä tietokannassa (CINAHL, Pubmed/Medline, Scopus and Eric/EBSCO) 2022. 5025 viitteestä mukaan katsaukseen otettiin 33 sisäännottokriteerit täyttäneitä vertaisarvioitua tutkimusartikkelia. Tutkimusartikkelien laatu arvioitiin soveltuvilla JBI:n arviointikriteeristöillä. Aineisto analysoitiin induktiivisella sisällönanalyysillä.

Tulokset. Tulokset yhteisen kliinisen päätöksenteon oppimisen ennakkoehdoista ovat käytettävissä symposiumissa.

Johtopäätökset. Tulevat terveydenhuollon ammattilaiset tekevät kliinisiä päätöksiä yhä monimutkaisemmassa nopeasti muuttuvassa toimintaympäristössä, ja terveysalan koulutuksen tulee kyetä vastaamaan tähän haasteeseen. Yhteisen kliinisen päätöksenteon oppimisella on ennakkoehtoja, jotka tulee ottaa huomioon uusien oppimismenetelmien kehittämisessä.

SUOMALAISEN HOITOTYÖN OPETTAJIEN ITSEARVIOITU PEDAGOGINEN KOMPETENSSI

Kukkoaho Mona, TtK, TtM-opiskelija, Turun yliopisto, hoitotieteen laitos

Tausta. Hoitotyön opettajan vastuulla on ohjata, opastaa ja tukea opiskelijoita tulevaisuuden hoitotyön ammattilaisiksi kehittämisessä. Kehittyvä terveydenhuolto, niukat resurssit ja muuttuvat oppimisympäristöt asettavat yhä korkeampia vaatimuksia hoitotyön opettajien osaamiselle ja opetustaidoille. Hoitotyön opettajan kompetenssi on moniulotteinen käsite, jonka olennaisena osana on pedagoginen kompetenssi. Tämä tutkimus on osa New Nurse Educator -hanketta, jonka tavoitteena on yhtenäistää hoitotyön opettajakoulutusta Euroopassa.

Tarkoitus. Tämän tutkimuksen tarkoituksena on kuvata suomalaisten hoitotyön opettajien itsearvioitua pedagogista kompetenssia ja siihen yhteydessä olevia tekijöitä. Tavoitteena on tuottaa tietoa hoitotyön opettajakoulutuksen arviointiin ja kehittämiseen.

Menetelmät. Tutkimus toteutettiin poikkileikkaustutkimuksena ja aineisto kerättiin sähköisellä kyselyllä syksyn 2021 aikana. Vastajina oli hoitotyön opettajia (n=117) kymmenestä suomalaisesta ammattikorkeakoulusta. Hoitotyön opettajat arvioivat kompetenssiaan kahdeksalla Evaluation of Requirements of Nurse Teachers (ERNT) -mittarista (©Salminen 2000) otetulla väittämällä ja viidellä Health and Social Care Educator's Competence (HeSoEduCo) -mittarista (©Mikkonen ym. 2019) otetulla väittämällä. Lisäksi hoitotyön opettajilta kerättiin taustatietoja. Aineisto analysoitiin tilastollisesti. Vertailut tehtiin hyödyntämällä Spearmanin korrelaatiokerrointa ja Kruskal-Wallis testia.

Tulokset. Hoitotyön opettajat arvioivat pedagogisen kompetenssinsa yleisesti hyväksi. Kaikilla vastaajilla oli pedagogisia opintoja taustalla. Ikä, koulutustaso ja työkokemus opettajana olivat yhteydessä useisiin pedagogisen kompetenssin osa-alueisiin. Ainoastaan arviointitaidoilla ei ollut yhteyttä mihinkään taustatekijöihin. Työkokemus hoitotyön opettajana oli merkittävin pedagogiseen kompetenssiin yhteydessä oleva tekijä. Opetuskokemus korreloi myös substanssi- ja opetussuunnitelmaosaamisen kanssa (rs 0,42, p<0,001).

Johtopäätökset. Tulokset osoittavat koulutuksen ja opetuskokemuksen tärkeyden hoitotyön opettajan pedagogisen kompetenssin muodostumisessa. Jatkuva oppiminen ja opetusharjoittelun merkitys tulisi huomioida hoitotyön opettajakoulutusta kehitettäessä.

SESSIO 5

Posterisesitykset

SAIRAAHOITAJAN OSAAMISALUEET NUORTEN MIELENTERVEYDEN EDISTÄMISTYÖSSÄ OPISKELUTERVEYDENHUOLLOSSA

Salmela Henna, th (YAMK), työterveyshoitaja, Terveystalo, Helsinki Keskuskatu; Melender Hanna-Leena, TtT, dosentti, arviointiylihoitaja, HUS-yhtymä, Helsingin yliopistollinen sairaala (HUS) ja Helsingin yliopisto sekä Oulun yliopisto, Hoitotieteen ja terveyshallintotieteen tutkimusyksikkö; Maijala Virpi, TtT, yliopettaja, Kaakkois-Suomen ammattikorkeakoulu (XAMK), Terveysalan ja ensihoidon koulutusyksikkö

Tausta. Psykkinen oireilu nuorten keskuudessa on lisääntynyt Suomessa ja maailmanlaajuisesti. Uusimmassa Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen Kouluterveyskyselyssä suomalaisista lukion 1.-2.-luokkalaisista melkein puolet oli ollut huolissaan mielialastaan kuluneena vuonna. Nuorten mielenterveyttä tuetaan edistävällä ja ennaltaehkäisevällä työllä, monialaisesti suunnitelluilla mielenterveyspalveluilla sekä vahvistamalla mielenterveyttä edistäviä olosuhteita kodeissa, kouluissa sekä yhteisöissä. Suomessa opiskeluterveydenhuollon keskeisiä tehtäviä ovat opiskelijoiden terveyden, hyvinvoinnin ja osallisuuden edistäminen, ongelmien syntymisen ehkäiseminen sekä varhaisen tuen turvaaminen.

Tarkoitus. Tutkimuksen tarkoituksena oli tarkastella sairaanhoitajien tarvitsemia osaamisalueita nuorten mielenterveyden edistämistyössä opiskeluterveydenhuollossa.

Menetelmät. Tutkimus toteutettiin keväällä 2022 laadullisena tutkimuksena erään eteläsuomalaisen kaupungin opiskeluterveydenhuollossa. Tutkittavat olivat kuusi opiskeluterveydenhuollon yksikössä työskentelevää mielenterveys- ja päihdetyön sairaanhoitajaa. Aineisto kerättiin puolistrukturoiduilla yksilöhaastatteluilla ja analysoitiin deduktiivisella sisällönanalyysillä, käyttäen valmiina yläkategorioina aiempaan tutkimustietoon perustuvaa viitekehystä sairaanhoitajan osaamisesta terveydenedistämistyössä.

Tulokset. Tutkimuksen tuloksena monitieteinen tiedollinen osaaminen -yläkategoriaan muodostui 11 alakategoriaa, taidollisen osaamisen yläkategoriaan muodostui 8, asenteellisen osaamisen yläkategoriaan 4 ja persoonallisuuden piirteiden yläkategoriaan 5 alakategoriaa. Erityisesti näyttöön perustuva toiminta, asiakaskeskeisyys, kommunikaatiotaidot sekä työn yhteiskunnallisen merkityksellisyyden tunnistaminen näyttäytyivät tuloksissa keskeisinä. Nuorten kohtaamisessa oli tärkeää holistinen lähestymistapa mielenterveyteen, heidän läheistensä huomioiminen osana nuorten auttamista sekä hoitajan oman persoonan käyttö työvälineenä. Vaikka mielenterveyttä edistävä ja ennaltaehkäisevä työ kuvattiin keskeisenä, kustannustehokkaana ja yhteiskunnallisesti merkityksellisenä tehtävänä, näyttäytyi sairaanhoitajien työ opiskeluterveydenhuollossa usein enemmän mielenterveyshäiriöiden hoitamisena.

Johtopäätökset. Opiskeluterveydenhuollon sairaanhoitajat tarvitsevat mielenterveyden edistämistyössä laajaa monitieteiseen tietoon, taitoihin, asenteisiin ja persoonanpiirteisiin pohjautuvaa osaamista. Tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää henkilöstön täydennyskoulutuksessa ja palvelujen kehittämisessä. Näin voidaan varmistaa henkilöstön osaaminen toteuttaa näyttöön perustuvia, asiakaslähtöisiä ja vaikuttavia mielenterveyden edistämisen palveluja opiskeluterveydenhuollossa. Jatkotutkimusta tarvitaan näyttöön perustuvista ja vaikuttavista mielenterveyden edistämisen työmenetelmistä opiskeluterveydenhuollossa.

SCHOOL HEALTH CARE AND MULTIPROFESSIONAL COLLABORATION IN COMPULSORY SCHOOL – TEACHING STAFF’S PERCEPTIONS

Frida Gädda, MHS, PhD candidate, Åbo Akademi University, Finland; Jessica Hemberg, PhD, Senior lecturer, Associate professor in Caring Sciences, Åbo Akademi University, Finland; Pia Nyman-Kurkiälä, PhD, Docent in Sociology, Åbo Akademi University, Finland

Background. The school environment offers a unique platform for health promotion work with children, adolescents, and families. Schools can thus serve as a platform where adolescents can be comprehensively reached and offered the services needed for growth and development, but the increasingly multifaceted health problems require investments in the multiprofessional cooperation between school health care and teaching staff in schools. Knowledge is needed of how teaching staff view the different roles of the members in the student welfare team. This study focused on the role of the school nurse.

Purpose. The purpose of this study was to investigate teaching staff’s perceptions of the school nurses’ role in comprehensive schools and to explore the multiprofessional collaboration between school nurses and teaching staff. Only limited research exists on how school health care is experienced in schools and on what cooperation with school health care looks like and how it works based on the teaching staffs’ perceptions.

Method. Semi-structured interviews were conducted with teaching staff from Finland-Swedish comprehensive schools. The participants (n=10), from different occupational groups, were selected through a combination of strategic selection and self-selection. Qualitative content analysis was used as method. The Healthy Alliances framework (HALL) and Antonovsky’s theory of salutogenesis and sense of coherence (SOC) are used as theoretical framework.

Findings. The three main categories: Individual-related factors, Interpersonal factors, and Organizational factors and the eleven subcategories, describes the teaching staff’s views on the school nurses’ role, factors that hinder and promote multiprofessional collaboration, and development proposals for the collaboration.

Conclusions. The participants emphasized that the school nurse’s role is multifaceted and meaningful in the school environment, and collaboration with the school nurse is essential for the promotion of student wellbeing, especially when students have concerns or problems. However, there are factors that facilitate or hinder collaboration and constant development of the collaboration is required. The study highlights the importance but complexity of multiprofessional collaboration between school nurses and teaching staff in promoting students’ health and wellbeing. The school’s management, workplaces and society need to ensure that preventive work and multiprofessional cooperation is valued and that these are allocated sufficient resources. A joint investment in school wellbeing provides opportunities for promoting holistic health of students and thus positively affect their schooling.

HOITOTIETEEN OPISKELIJOIDEN TUTKIMUSTIEDON KÄYTÖN OSAAMINEN

Himmelroos Tiina, SH (AMK), TH (AMK), TtM-opiskelija, Turun yliopisto, hoitotieteen laitos ja lehtori, Laurea; Hupli Maija, THT, yliopistonlehtori, Turun yliopisto, hoitotieteen laitos; Heikkilä Asta, TtT, tutkija Turun yliopisto, hoitotieteen laitos ja arviointiylihoitaja, Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Tausta. Näyttöön perustuvan toiminnan ydin on tutkimustiedon käyttö, joka sisältää tutkimustiedon tarpeen tunnistamisen, hankinnan, kriittisen lukemisen ja käyttöönoton. Tutkimustiedon käytön osaamisen pohja luodaan jo terveysalan alemmassa ammattikorkeakoulutuksessa ja osaamista syvennetään edelleen alan täydennys- ja jatkokoulutuksessa. Tutkimustiedon käytön osaamisella tarkoitetaan tässä tutkimuksessa suhtautumista tutkimustiedon käyttöön sekä tutkimustiedon käytön tietoja ja taitoja. Hoitotieteen opiskelijoiden tutkimustiedon käytön osaamisesta löytyy niukasti aikaisempaa tutkimusta.

Tarkoitus. Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata maisteriopintojen loppuvaiheessa olevien hoitotieteen opiskelijoiden tutkimustiedon käytön osaamista ja siihen yhteydessä olevia tekijöitä. Tutkimuksen tavoitteena oli tuottaa tietoa, jota voidaan hyödyntää yliopistoissa ja täydennyskoulutuksissa tutkimustiedon käytön opetuksen kehittämisessä näyttöön perustuen.

Menetelmät. Tutkimus toteutettiin kuvailevana poikkileikkaustutkimuksena. Aineisto kerättiin sähköisellä kyselyllä opintojensa loppuvaiheessa olevilta hoitotieteen opiskelijoilta (n=60) neljästä yliopistosta Suomessa marraskuun 2021 ja toukokuun 2022 välisenä aikana. Vastausprosentti oli 32. TuTiKO-mittari sisälsi taustamuuttujien lisäksi kolme osiota: Suhtautuminen tutkimustiedon käyttöön (16 muuttujaa; 5-portainen Likert-asteikko), Tutkimustiedon käytön taidot (16 muuttujaa; 5-portainen Likert-asteikko) ja Tutkimustiedon käytön tiedot (31 muuttujaa; tietotesti, jossa yksi piste oikeasta vastauksesta). Aineisto analysoitiin tilastollisesti SPSS 26.0-ohjelmalla.

Tulokset. Opiskelijoista 63 %:lla oli opintojen suuntautumisvaihtoehtona johtaminen ja asiantuntijuus ja 32 %:lla terveystieteiden opettaja. Opiskelijat arvioivat numeraalisesti tutkimustiedon käytön osaamisensa olevan 8 (asteikko 1–10). Opiskelijat suhtautuivat tutkimustiedon käyttöön myönteisesti (ka 4,13 ja kh 0,42) ja heidän itsearvioidut taitonsa olivat hieman keskinkertaista paremmat (ka 3,56 ja 0,55 kh). Opiskelijoiden tutkimustiedon käytön tiedot olivat hyvällä tasolla (keskiarvo 26,1 pistettä ja kh 2,94). Johtamisen ja asiantuntijuuden opiskelijoiden tiedot olivat tilastollisesti merkitsevästi (p=0.016) paremmat kuin terveystieteiden opettajaopiskelijoilla. Mitä paremmaksi opiskelijat arvioivat tutkimustiedon käytön osaamisensa numeraalisesti, sitä paremmat itsearvioidut taidot heillä oli (p<0.001). Suhtautuminen ja taidot olivat tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä toisiinsa (p<0.001). Suhtautuminen (p=0.599) ja taidot (p=0.680) eivät olleet merkitsevästi yhteydessä tietoihin.

Johtopäätökset. Hoitotieteen opiskelijoiden suhtautuminen tutkimustiedon käyttöön oli myönteistä. Tietotestillä mitatut tutkimustiedon käytön tiedot olivat hyviä. Itsearviointi omista taidoista oli hieman keskinkertaista parempaa. Opintojen suuntautumisvaihtoehdolla oli yhteys tutkimustiedon käytön tietoihin. Kokonaisotannasta huolimatta tutkimusaineisto oli pieni, joten aiheesta tarvitaan lisätutkimuksia. Tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää tutkimustiedon käytön opetuksen kehittämisessä yliopistoissa ja täydennyskoulutuksissa.

THE CONTINUING PROFESSIONAL DEVELOPMENT NEEDS FOR NURSE EDUCATORS – A SYSTEMATIC REVIEW

Smith Jamie, PhD, Research Associate, School of Health in Social Science, The University of Edinburgh, Scotland UK, Susanne Kean, PhD, professor, School of Health in Social Science, The University of Edinburgh, Vauhkonen Anneli, Doctoral researcher, Department of Nursing Science, University of Eastern Finland, Elonen Imane, Doctoral researcher, Department of Nursing Science, University of Turku, Pajari Juha, Doctoral researcher, Department of Nursing Science, University of Eastern Finland, Cassar, Maria, PhD, professor, Faculty of Health Sciences, University of Malta, Martín-Delgado Leandra, PhD, Department of Nursing, Universitat Internacional de Catalunya, Zrubcova Dana, PhD, Department of Nursing, Constantine the Philosopher University in Nitra, Salminen Leena, PhD, Professor, University of Turku, Department of Nursing Science, Turku University Hospital

Background. Continuing Professional Development (CPD) is an integral part of nurse educator competence. Moreover, CPD promotes occupational wellbeing as continuous learning is connected to job satisfaction. Nurse educators need continuing learning opportunities as their working fields are constantly evolving.

Aims. The study aimed at describing the field of research in CPD for nurse educators and the continuous education and development needs of nurse educators by asking: What research has been done in the field of CPD of nurse educators? What are the continuing education and development needs and requirements reported for and by nurse educators?

Methods. An integrated systematic review of peer reviewed academic literature following a systematic search design. Data sources: Qualitative, quantitative, and mixed methods publications in CINAHL, Cochrane Library, Web of Science, Embase, ERIC and PubMed. Search results were screened for full text and assessed for quality using the Mixed Methods Assessment Tool. Full texts were then thematic analysed using an inductive and reflective process.

Results. The number of published academic articles about the CPD for nurse educators is small (n=13). The themes produced from the articles identify heterogenous development needs for nurse educators, clustered around four themes: (1) professional competencies (2) management and resources, (3) communication and collaboration, and (4) agency. The findings of this review show that nurse educators have multiple roles which have specific and multiple personal and institutional needs.

Conclusions. The results of this review suggest heterogenous directions for the development of nurse educators and therefore heterogenous needs. This raises the issues of how these needs can, or should be, focused for the sustainable development of nurse educators.

VERKKOSIMULAATIO TYÖELÄMÄLÄHTÖISEN OPPIMISEN TUKENA

Kamberg Sini-Charlotta, sh YAMK, AmO, FM, lehtori, Sataedu; Laitomaa Heidi, ft YAMK, AmO, lehtori Sataedu; Löytölä-Silvennoinen Jelena, ft AMK, AmO, opettaja, Sataedu

Tausta. Vuodesta 2013 Sataedu on yhteistyössä työelämän kanssa kouluttanut satoja maahanmuuttajia lähihoitajiksi tavoitteellisesti vastaten hoitoalan työntekijätarpeeseen ikääntyvässä Suomessa. Verkkovälitteinen case-simulaatio on vuorovaikutuksellinen ja osallistava oppimismenetelmä, joka on vakiinnuttanut asemansa Sataedun hoitotyön ammatillisessa koulutuksessa. 13.9.2022 pilotoitiin verkkosimulaatio, jossa tehostettiin oppijoiden ammatillista sekä kielellistä oppimista tukisanalistojen sekä selkosuomen avulla. Verkkosimulaatiota on syytä tutkia laajemmin myös suomen kielen kehittymisen näkökulmasta osana maahanmuuttajakoulutusta, sillä hyvä kielitaito on osa potilas- ja asiakasturvallisuutta.

Tarkoitus. Verkkosimulaation tarkoituksena oli kuvata ja arvioida oppijoiden ammatillista ja kielellistä oppimista verkkosimulaation aikana. Oppijaryhmälle verkkovälitteinen opetus on tuttua, sillä heidän teoriaopetuksensa toteutuu verkossa. Verkkosimulaatioon osallistuneet oppijat tulivat kolmesta eri ryhmästä. Pilotin avulla haluttiin löytää pedagogisesti vaikuttava digitaalinen oppimisen työkalu, joka saattaa opitun näkyväksi maahanmuuttajakoulutuksessa lisäten samalla kielitaitoa ollen käytettävissä samanaikaisesti usealla oppijaryhmällä.

Menetelmät. Verkkosimulaatio toteutettiin Teams-yhteydellä, jolloin opiskelijat (65 hlö.) pääsivät seuraamaan simulaatiotilannetta liveinä. Opettajat puhuivat selkokieltä, joka tukee oppijoiden suomen kielen kehittymistä. Verkkosimulaatio eteni simulaatiopedagogisen kaavan mukaisesti. Pilotin jälkeen palaute kerättiin sähköisesti kaikilta 65 osallistujalta ja jäsenneltiin tyyptellen yhteen tutkimuskäyttöä varten. Opettajat kokosivat omat kokemuksensa keskusteluanalyysin keinoin. Kyselyn avulla tutkittiin, miten verkkosimulaatio tukee ammatillista sekä kielellistä osaamista.

Tulokset. Kyselyyn vastanneiden oppijoiden mukaan verkkosimulaatio mahdollistaa uudenlaisen vuorovaikutuksellisen työelämälähtöisen oppimisen, jossa konkretisoituu suomalainen palvelujärjestelmä. Lisäksi kyselyyn vastaajat kertoivat hahmottavansa suomen kieltä laajemmin verkkosimulaation avulla. Poikkileikkaavana lisäyksenä tuloksiin vaikutti hoivakodeista verkkosimulaation jälkeen tulleet yhteydenotot. Työpaikkaohjaajia oli ollut seuraamassa verkkosimulaatiota yhdessä oppijoiden kanssa. Yhteydenottojen viesti oli vaikuttuneisuus selkokielisyydestä ja verkkosimulaation todentuntuisuudesta sekä sen opettavuudesta.

Johtopäätökset. Verkkosimulaatio todettiin toimivaksi etäopetus- ja oppimismenetelmäksi maahanmuuttajataustaisten opiskelijoiden kanssa. Verkkosimulaation avulla mahdollistuu ammattitaitovaatimusten mukainen oppimisen arviointi. Kehittämiskohteiksi nousi "porrasmalli", tarkoituksena on aloittaa yksinkertaisista verkkosimulaatioista ja edetä

haastavampiin tilanteisiin. Verkkosimulaatiot sovittaisiin opettajien kesken tulevaisuudessa ennen lukujärjestyksen tekoa, jotta jokainen maahanmuuttajaoppijaryhmän opettaja voi suunnitella ne omien ryhmiensä opetuksiin. Toiminta heijastelee tehokasta ajankäyttöä ja vihreää siirtymää palvelun yhtäaikaista monen ryhmän tarpeita.

KLIINISEN HOITOTYÖN OPETUSTA HYBRIDIMENETELMIN

Ervelius Tiina, TtM, sh, Terveysalan lehtori, Diakonia-ammattikorkeakoulu; Ikonen Marjut, TtM, sh, Terveysalan lehtori, Diakonia-ammattikorkeakoulu; Romppanen Taina, TtM, sh, Lehtori, Kajaanin ammattikorkeakoulu

Tausta. DIGIHOI – ÄLÄ JÄTÄ on Kajaanin ammattikorkeakoulun (KAMK) ja Diakonia-ammattikorkeakoulun (Diak) hanke, jossa kehitetään kliinisen hoitotyön etä- ja hybridiopetusta. Hankkeen toiminta-aika on 1.4.22-30.9.23 ja sen rahoittaa Euroopan Sosiaalirahasto. Hankeidean taustalla on korona-ajan digiloikka ja sen kehittäminen kliinisen hoitotyön opetuksessa. Etäopetuksella hankkeessa tarkoitetaan opetusta, johon opiskelija osallistuu verkon välityksellä (esim. Teams tai Zoom) ja hybridiopetuksella opetusta, johon osa opiskelijoista osallistuu lähiopetuksessa ja osa etänä.

Tarkoitus. Tarkoituksena on kehittää joustavia menetelmiä kliinisen hoitotyön etä- ja hybridiopettamiseen. Tavoitteena on mahdollistaa opiskelijoiden opinnoissa eteneminen silloinkin, kun opiskelija ei pääse osallistumaan kampuksella tapahtuvaan opetukseen.

Menetelmät. Etä- ja hybridiopetuksen avulla opiskelija opiskelee suunnitellusti etänä oppilaitoksesta saatujen tarvikkeiden ja ohjeistuksen avulla. Opiskelijat ovat opettajan reaaliaikaisessa ohjauksessa. Hybridiopetuksessa sekä etäopiskelijoilla että lähiopetuksessa olevilla on tärkeää olla toimivat kamerat ja mikrofonit, jolloin opiskelijat voivat opiskella yhdessä ja etänä olijat kokevat kuuluvansa samaan ryhmään kuin lähiopetuksessa olevat.

Hankkeesta esitellään kädentaitojen opetuksen taitopaja, jossa opiskelija on ollut etäyhteydellä mukana. Kyseessä on Diakin kuudennen lukukauden sairaanhoitajaopintojen opintojakso Kliininen asiantuntijuus, simulaatio 4 op. Opintojaksolla on taitopajoja, simulaatioita, alustuksia, verkkokurssi ja verkkotesti. Taitopajoissa on nesteensiirron välineitä (perifeerinen laskimokatetri, CVK, arteriakanyyli, pulmonaalikatetri), niiden käsittely, aseptiikka, käyttö potilaan hoidossa ja potilaan ohjaaminen.

Etäopiskelija oli oman kannettavan tietokoneensa kautta yhteydessä lähiopetuksessa olevaan muuhun pienryhmään. Opiskelijat olivat sopineet keskenään yhteydenpidosta, kameroiden ja mikrofonien toiminnoista. Etänä oleva opiskelija haki etukäteen kampukselta opettajien keräämät tarvittavat välineet ja ohjeistukset ja osallistui koko päivän opetukseen etänä.

Tulokset. Opiskelijat kokivat hybridiopetuksen kliinisen hoitotyön opetuksessa tuovan joustavuutta opintoihin. Opiskelijat olivat aktiivisia sekä etä- että lähiopetuksessa ja kertoivat kantavansa vastuuta etäopiskelijan oppimisesta. Opettajat toivat esiin, että opiskelijat olivat keskittyneempiä opiskeltaviin sisältöihin.

Johtopäätökset. Kliinisen hoitotyön opettaminen etä- ja hybridimenetelmin tuo joustavuutta opintoihin ja mahdollistaa opintoihin osallistumisen silloinkin, kun opiskelija ei pääse kampukselle. Opiskelijat keskittyvät paremmin ja kantavat vastuuta myös etäopiskelijan oppimisesta. Kliinisen hoitotyön etä- ja hybridiopettaminen työllistää opettajia enemmän kuin pelkästään etä- tai lähiopetus.

ONNISTUNUT SAIRAANHOITAJAKOULUTUS EDISTÄÄ VASTAVALMISTUNEIDEN SAIRAANHOITAJIEN TYÖTYTYVÄISYYTTÄ URAN ENSIMMÄISENÄ VUONNA

Kajander-Unkuri Satu, TtT, post doc tutkija, yliopettaja, Turun yliopisto, Hoitotieteen laitos, Diakonia-ammattikorkeakoulu; Brugnolli Anna, PhD, Temporary professor, University of Verona, Department of Diagnostics and Public Health; Fuster-Linares Pilar, PhD, Vice director and professor, Universitat Internacional de Catalunya, Department of Nursing; Hourican Susan, MScEd, Lecturer, Dublin City University, School of Nursing; Istomina Natalja, PhD, Professor, Vilnius University, Department of Nursing; Leino-Kilpi Helena, TtT, professori, Turun yliopisto, Hoitotieteen laitos, Varsinais-Suomen hyvinvointialue; Löyttyniemi Eliisa, FM (matematiikka), biostatistikko, Turun yliopisto, Kliininen laitos, biostatistiikan yksikkö; Nemcová Jana, PhD, Assistant Professor, Comenius University in Bratislava, Department of Nursing Science; Meyer Gabriele, PhD, Professor, Martin Luther University Halle-Wittenberg, Institute of Health and Nursing Science; de Oliveira Célia Simão, PhD, Coordinating Professor, Lisbon School of Nursing—ESEL, Department of Fundamentals of Nursing; Palese Alvisa, PhD, Professor, Udine University, Department of Medicine; Rua Marília, PhD, Coordinating Professor, University of Aveiro, School of Health Sciences; Salminen Leena, TtT, professori, Turun yliopisto, Hoitotieteen laitos, Varsinais-Suomen hyvinvointialue; Sveinsdóttir Herdís, PhD, Professor, University of Iceland, Faculty of Nursing; Visiers-Jiménez Laura, PhD, Lecturer and placement coordinator, Universidad Pontificia Comillas, Department of Nursing; Zeleníková Renáta, PhD, Associate professor, University of Ostrava, Department of Nursing and Midwifery; Koskinen Sanna, TtT, kliininen opettaja, Turun yliopisto, Hoitotieteen laitos

Tausta. Sairaanhoitajien työtyytyväisyys on ajankohtainen aihe Suomessa ja kansainvälisesti. Sen on havaittu olevan avaintekijä vastavalmistuneiden sairaanhoitajien onnistuneessa siirtymisessä työelämään ja pysymisessä työpaikoillaan. Työtyytyväisyyteen yhteydessä olevia tekijöitä on tunnistettu useita aikaisemmissa tutkimuksissa, muun muassa uratytyväisyys, organisaatioon sitoutuminen, yksityiselämän tasapaino ja työhön liittyvä stressi sekä erityisesti henkilöstön riittävyys työpaikalla ovat yhteydessä vastavalmistuneiden sairaanhoitajien työtyytyväisyyteen. Tällä hetkellä on kuitenkin vähän tutkimustietoa sairaanhoitajakoulutukseen liittyvän tyytyväisyyden ja vastavalmistuneiden sairaanhoitajien työtyytyväisyyden välisestä suhteesta uran ensimmäisen vuoden jälkeen. Tämä tutkimus on osa kahta kansainvälistä tutkimushanketta, joissa arvioidaan sairaanhoitajan kompetenssia ja siihen liittyviä tekijöitä valmistumisvaiheessa sekä uran ensimmäisinä vuosina yhteensä kymmenessä Euroopan maassa.

Tarkoitus. Tutkimuksen tarkoituksena on tarkastella sairaanhoitajakoulutukseen liittyvien tekijöiden ja vastavalmistuneiden sairaanhoitajien työtyytyväisyyden suhdetta.

Menetelmät. Tutkimusasetelma oli poikkileikkausasetelma, jossa hyödynnettiin samoilta vastaajilta vuotta aikaisemmin kerättyjä tietoja sairaanhoitajakoulutukseen liittyvinä tekijöinä. Aineisto kerättiin 10 Euroopan maan (Espanja, Irlanti, Islanti, Italia, Liettua, Portugali, Saksa, Slovakia, Suomi ja Tšekki) sairaanhoitajilta (n = 557) uran ensimmäisen vuoden jälkeen, helmikuun 2019 ja syyskuun 2020 välisenä aikana. Työtyytyväisyyttä mitattiin kolmella muuttujalla: tyytyväisyydellä nykyiseen työhön, hoidon laatuun työpaikalla ja sairaanhoitajan ammattiin. Sairaanhoitajakoulutukseen liittyvinä tekijöinä oli vuotta aikaisemmin eli valmistumisvaiheessa kysyty arvioita tyytyväisyydestä sairaanhoitajan koulutusohjelmaan, opinnoissa suoriutumisesta, hoitotyöstä ensimmäisenä opiskeluvaihtoehtona, aikomuksesta pysyä sairaanhoitajan uralla ja kompetenssista Nurse Competence Scale -mittarilla (NCS; Meretoja ©) arvioituna. Aineisto analysoitiin logistisella regressioanalyysillä.

Tulokset. Vastavalmistuneiden sairaanhoitajien valmistumisvaiheen tyytyväisyys sairaanhoitajakoulutukseen ja aikomus pysyä sairaanhoitajan uralla olivat tilastollisesti merkitsevästi yhteydessä heidän työtyytyväisyyteensä, eli tyytyväisyyteen nykyiseen työhön, hoidon laatuun työpaikalla ja sairaanhoitajan ammattiin, uran ensimmäisen vuoden jälkeen. Lisäksi ne vastavalmistuneet sairaanhoitajat, jotka arvioivat suoriutuneensa sairaanhoitajaopinnoista hyvin,

olivat tyytyväisempiä sairaanhoitajan ammattiin verrattuna erittäin heikosti tai heikosti opintasuorituksensa valmistumisvaiheessa arvioineisiin.

Johtopäätökset. Tämän tutkimuksen tulokset tarjoavat uuden näkökulman vastavalmistuneiden sairaanhoitajien tyytyväisyyteen. Tutkimuksen tuloksien perusteella onnistuneella sairaanhoitajakoulutuksella on merkittävä rooli vastavalmistuneiden sairaanhoitajien tyytyväisyydessä vuosi valmistumisen jälkeen ja urasuunnittelu tulisi aloittaa jo sairaanhoitajakoulutuksen aikana.

VERKKOSIMULAATIO-OPETTAMINEN MAHDOLLISUUTENA

Kamberg Sini-Charlotta, sh YAMK, AmO, FM, Lehtori, Sataedu; Laitomaa Heidi, ft YAMK, AmO, Lehtori, Sataedu; Toivonen Krista, ft YAMK, AmO, Opo, Lehtori, Sataedu

Tausta. Sataedun, WinnNovan ja Laerdalin yhteistyönä järjestettiin SUN-tapahtuma 14.-15.9.2022. Tapahtuma suunnattiin ammattipistoissa työskenteleville simulaatio-ohjaajille, kouluttajille ja hoitotyön opettajille. Tapahtuman tarkoituksena oli lisätä simulaatiopedagogista tietoutta. Osallistujat ohjattiin erilaisiin työpajoihin, joissa mahdollistui ammatillinen simulaatiopedagoginen kasvu. Sataedun simulaatiotiimissä suunniteltiin osallistava vuorovaikutuksellinen verkkovälitteinen simulaatio eli verkkosimulaatio tapahtumaan osallistujille.

Tarkoitus/tavoitteet. Simulaation tarkoituksena oli verkkosimulaation mahdollisuuksien esiin tuominen vaikuttavana sekä adaptiivisena opetusmenetelmänä. Verkkosimulaation tavoitteena oli näyttää, kuinka se toimii konkreettisesti yhtenä pedagogisena työkaluna laajentaen opettajien ammatillista osaamista digitaalisuuden näkökulmasta.

Aineisto ja menetelmät. Verkkosimulaatio toteutettiin simulaatiopedagogiikan mukaisesti sisältäen aktivoivan aloituksen, toiminnan sekä oppimiskeskustelun. Sataedussa käytetään simulaation termeinä suomenkielisiä sanoja, jotka kuvaavat oppimista positiivisen pedagogiikan mukaisesti. Tässä verkkosimulaatioissa tuotiin esiin sitä, miten kevyellä tekniikalla voidaan toteuttaa verkkosimulaatioita. Näin verkkosimulaatiosta tulee pehmeämpää sekä lähestyttävämpää. Simulaatioissa käytettiin kannettavaa tietokonetta, Jabra-kaiutinta sekä jalallista kameraa. Verkkosimulaatio välitettiin seuraajille Winnovaan Sataedun MeWet-älykodista. Oppimiskeskustelussa käsiteltiin pedagogista menetelmää casen sijasta, jotta seuraajien simulaatiopedagoginen osaaminen vahvistuu.

Tulokset. Verkkosimulaation päätteeksi osallistujat vastasivat anonyymiin kyselyyn. Kysely sisälsi viisi strukturoitua kysymystä sekä kaksi avointa kysymystä. Kyselyyn vastasi yhteensä 30 SUN-tapahtumaan osallistujaa.

Kyselyyn vastanneiden mukaan yhteisopettajuus näyttyy verkkosimulaation edellytyksenä. Simulaatio-opetuksella nähdään olevan syvempiä yhteiskunnallisia vaikutuksia, sillä simulaation on havaittu toimivan osallistavana ja näyttöön perustavana tapana oppia sekä opettaa.

Kyselyn tulosten perusteella Sataedun simulaatiotiimi päätti käynnistää kansallisen ammatillisen verkkosimulaatio ekosysteemiin. Ekosysteemin keinoin luotiin ammatillisten opettajien verkkosimulaatioverkosto.

Johtopäätökset. Verkkovälitteinen case-simulaatio ei ole vielä systemaattista ja vakiintunutta. Pedagoginen digitalisaatio kuin myös sen erilaiset sovellukset vaativat aikaa ja suunnitelmallista implementointia juurtuakseen, koska pedagogista kenttää ohjaa työelämän tarpeet sekä kulttuurin ja yhteiskunnan muutokset. Positiivista on huomata, kyselyyn vastaajien omaavan elinikäisen oppimisen mekanismit. Näin ollen digitalisoituminen ja uudenlaiset pedagogiset työkalut on mahdollista omaksua osaksi omaa opetustyötä. Keskeinen johtopäätös ja iso oivallus verkkosimulaatiosta oli, että verkkosimulaatio-osaaminen pedagogisella kentällä on vielä kehittyvää. Osallistujia innosti ajatus siitä, kuinka simulaatiopedagogiikka kannattelee simulaatiostruktuuria ja perinteisillä digitaalisilla työkaluilla, kuten kannettavalla tietokoneella pystyy hyvin toteuttamaan simulaatioita. Näin ollen simulaatiokeskukset taikka raskaat laitteistot eivät ole välttämättömiä. Simulaatio hoitotyön koulutuksessa sitoo alleen laajan termistön, tähän lukeutuu myös verkkosimulaatio. Verkkosimulaatio on uudistuvan oppimisen ja opetuksen pedagoginen työkalu pitäen sisällään monipuolisesti värittäytyneitä käsitteitä.

TERVEYSALAN OPETTAJIEN OSAAMINEN EUROOPASSA – VERTAILEVA POIKITTAISTUTKIMUS NELJÄSSÄ EU-MAASSA

Elonen Imane, MNSc, Projektitutkija, Väitöskirjatutkija, Turun Yliopisto, hoitotieteen laitos; Satu Kajander-Unkuri TtT, Dosentti, Yliopettaja, Turun yliopisto, hoitotieteen laitos, Diaconia Ammattikorkeakoulu; Terhi Saaranen, TtT, Professori, Itä-Suomen Yliopisto, Hoitotieteen laitos; Miko Pasanen, MSc, Statistikko, Turun yliopisto, hoitotieteen laitos; Anneli Vauhkonen, TtM, Väitöskirjatutkija, Itä-Suomen yliopisto, hoitotieteen laitos; Juha Pajari, TtM, Väitöskirjatutkija, yliopisto-opettaja, Itä-Suomen yliopisto, hoitotieteen laitos; Leena Salminen, TtT, Professori, Ylihoitaja, Turun yliopisto, hoitotieteen laitos, Varsinais-Suomen hyvinvointialue

Tausta. Terveysalan opettajat ovat avainhenkilöitä uusien hoitotyön osaajien kehittämisessä ja ammatillisessa kasvussa. Terveysalan opettajien koulutus ja työskentely-ympäristöt vaihtelevat Euroopassa. Opettajien osaamista on tutkittu eri mittareilla Euroopassa ja maailmalla, mutta vertailevaa tutkimusta on vain vähän.

Tarkoitus. Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata ja vertailla terveysalan opettajan osaamista neljässä eri maassa, Espanjassa, Maltalla, Slovakiassa ja Suomessa.

Menetelmät. Tutkimus toteutettiin sähköisenä RedCap-kyselynä Opettaja-mittarilla ©Salminen 2000. Tutkimuskysely lähetettiin yhteensä 36 yliopistoon ja ammattikorkeakouluun neljässä maassa, kolmelle eri kohderyhmälle; hoitotyön opettajille, koulutuksen johtajille ja opiskelijoille. Opettaja-mittari koostuu 20 väittämästä, joita arvioidaan Likert-tyyppisellä skaalalla yhdestä viiteen (1=toteutuu huonosti – 5=toteutuu erittäin hyvin). Mittarin väittämät on jaoteltu viiteen eri kompetenssialueeseen: hoitokompetenssi, opetustaidot, arviointitaidot, persoonallisuuden piirteet ja suhteet opiskelijoihin. Tutkimusaineisto analysoitiin tilastollisin menetelmin.

Tulokset. Tutkimukseen osallistui yhteensä 329 opettajaa, 61 hoitotyön koulutuksen johtajaa ja 1058 hoitotyön opiskelijaa. Hoitotyön opettajien kompetenssi arvioitiin hyväksi tai erittäin hyväksi kaikissa maissa ja kaikissa kohderyhmissä. Opettajat arvioivat oman kompetenssinsa korkeimmaksi ja opiskelijat matalimmaksi. Sekä hoitotyön opettajat että hoitotyön koulutuksen johtajat arvioivat opettajien osaamisen korkeimmaksi Slovakiassa ja hoitotyön opiskelijat arvioivat opettajien osaamisen korkeimmaksi Espanjassa. Opettajat arvioivat suhteet opiskelijoihin parhaimmaksi kompetenssialueekseen, kun taas hoitotyön koulutuksen johtajat ja opiskelijat arvioivat hoitokompetenssin opettajien parhaimmaksi kompetenssialueeksi. Heikoimmaksi kompetenssialueeksi opettajat arvioivat opetustaidot. Hoitotyön johtajat arvioivat heikoimmaksi kompetenssialueeksi opettajien persoonallisuuden piirteet ja opiskelijat arviointitaidot. Hoitotyön koulutuksella, pedagogisilla opinnoilla ja pidemmällä työkokemuksella opettajana oli positiivinen yhteys opettajan itsearvioimaan kompetenssiin. Opiskelijoiden tyytyväisyydellä opintoihin ja omaan opintomenestykseen oli positiivinen yhteys opettaja-arviointeihin.

Johtopäätökset. Opettajien kompetenssi opettaja-mittarilla mitattuna valituissa Euroopan maissa on hyvällä tasolla. Jatkotutkimuksia kuitenkin tarvitaan sen selvittämiseksi, ovatko arviointien sisällöt ja kriteerit samat eri maissa ja eri kohderyhmien välillä.

SESSIO 6

Posteriesitykset

LÄHIHOITAJAOPISKELIJOIDEN OSAAMISEN ARVIOINTI TYÖPAIKALLA – LAADULLINEN TUTKIMUS

Välimaa Virpi, TtM, väitöskirjatutkija, lehtori, Oulun yliopisto, Lääketieteen tekniikan ja terveystieteiden tutkimusyksikkö, lehtori, Vaasan ammattikorkeakoulu, sosiaali- ja terveysalan yksikkö; Tuomikoski Anna-Maria, TtT, asiantuntijaylihoitaja, post-doc tutkija, Oulun yliopistollinen sairaala, Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, Oulun yliopisto, Lääketieteen tekniikan ja terveystieteiden tutkimusyksikkö; Juntunen Jonna, TtM, yliopisto-opettaja, Oulun yliopisto, Lääketieteen tekniikan ja terveystieteiden tutkimusyksikkö; Mikkonen Kristina, TtT, professori, Oulun yliopisto, Lääketieteen tekniikan ja terveystieteiden tutkimusyksikkö, Oulun yliopistollinen sairaala ja Oulun yliopisto, Medical Re-search Center Oulu

Tausta. Suomalainen sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon koulutus on hyvin ainutlaatuinen. Kuitenkin lähihoitajiemme koulutuksesta löytyy hyvin niukasti tieteellistä kansainvälistä tutkimustietoa. Vuonna 2018 toteutettiin ammatillisen koulutuksen reformi, jonka yhteydessä työpaikalla tapahtuvaa oppimista on entisestään lisätty. Lähihoitajien osaamisen arviointia työpaikoilla tulee kehittää näyttöön perustuen, koska laadukas osaamisen arviointi varmistaa osaavien ammattilaisten valmistumisen.

Tarkoitus. Tutkimuksen tarkoituksena oli kuvailla lähihoitajaopiskelijoiden, ohjaajien ja opettajien kokemuksia ja näkemyksiä työpaikalla tapahtuvan ammatillisen osaamisen arvioinnista. Tavoitteena oli tuottaa tietoa työpaikoilla toteutettavan arvioinnin kehittämiseksi.

Menetelmät. Tutkimusaineisto kerättiin laadullisella, kuvailevalla tutkimusmenetelmällä lähihoitajaopiskelijoilta (n = 8), ohjaajilta (n = 12) ja opettajilta (n = 8) kolmesta oppilaitoksesta ja neljästä organisaatiosta marraskuussa 2019 – syyskuussa 2020. Haastattelut toteutettiin ryhmähaastatteluina ja parihaastatteluina. Haastattelujen teemat pohjautuivat aikaisempaan tutkimuskirjallisuuteen ja opetushallituksen laatimaan osaamisen arvioinnin ohjeistukseen. Tutkimukseen osallistujat valittiin käyttäen tarkoituksenmukaista otantaa. Tutkimusaineisto analysoitiin induktiivisella sisällönanalyyseillä. Tutkimuksella oli asianmukaiset tutkimusluvut kohdeorganisaatioilta.

Tutkimustulokset. Osaamisen arviointi tulee olla tasapuolista, reilua, yksilöllistä ja pohjautua arviointikriteereihin. Arviointikriteereiden tulee olla ymmärrettävät ja helppokäyttöiset. Lähihoitajaopiskelija osoittaa osaamisensa ammattiosaamisen näytössä, joka aloitetaan, kun sekä ohjaaja että opettaja ovat varmistaneet, että opiskelija on saavuttanut riittävän osaamisen tason. Näin ehkäistään näyttöjen keskeytyksiä ja hylkäämisiä. Ammattiosaamisen näyttöä jatketaan, kunnes opiskelija on osoittanut osaamisensa arviointikriteereissä mainituissa asioissa. Näyttöä voidaan täydentää simuloimalla, kirjallisilla ja toiminnallisilla tehtävillä tai opiskelijan kanssa keskustelemalla. Osaamisen arviointikeskustelu tulee suorittaa muutaman viikon kuluessa näytön päätyttyä rauhallisessa ympäristössä ilman häiriötekijöitä. Opiskelijalla tulee olla mahdollisuus omaa ammatillisuuttaan kehittävään itsearviointiin, mutta itsearviointi ei vaikuta opiskelijan saamaan osaamisen arvosanaan. Arvosanasta päättävät opiskelijan näytön vastaanottaja ja opettaja yhdessä. Ammattiosaamisen näyttö voidaan hylätä tai keskeyttää tilanteissa, joissa työ- tai potilasturvallisuus vaarantuvat. Opiskelijaa tukeva, luotettava ilmapiiri sekä näytön aikana että osaamisen arviointikeskustelussa edesauttavat onnistunutta osaamisen arviointia.

Johtopäätökset. Onnistuneella ammattiosaamisen näytön toteutumisella ja osaamisen arvioinnilla on positiivinen vaikutus lähihoitajaopiskelijan ammatilliselle kehittymiselle. Osaavien ammattilaisten valmistuminen lisää sekä asiakas-, asukas-, ja potilasturvallisuutta että hoitajien työturvallisuutta. Tämän tutkimuksen tuloksia voidaan hyödyntää kehitettäessä lähihoitajaopiskelijoiden osaamisen arviointia työpaikalla.

TERVEYDENHUOLLON AMMATTILAISTEN DIGIOSAAMISTA JA DIGIOSAAMISEEN VAIKUTTAVIA TEKIJÖITÄ ARVIOIVIEN MITTAREIDEN KEHITYS JA PSYKOMETRISTEN OMINAISUUKSIEN ARVIOINTI

Jarva Erika, MSc, tohtorikoulutettava, Lääketieteen tekniikan ja terveystieteiden tutkimusyksikkö, Oulun Yliopisto; Oikarinen Anne, TtT, yliopistonlehtori, Lääketieteen tekniikan ja terveystieteiden tutkimusyksikkö, Oulun Yliopisto; Andersson Janicke, TtT, yliopistonlehtori, Academy of Health and Welfare, Halmstad University; Mikkonen Kristina, professori, Lääketieteen tekniikan ja terveystieteiden tutkimusyksikkö, Oulun Yliopisto.

Tausta. Terveystieteiden ammattilaisilla tulee olla osaamista ottaa käyttöön, hyödyntää ja käyttää erilaisia digitaalisia ratkaisuja ja palveluita osana työtään. Tämän vuoksi ammattilaisten digiosaamisen tunnistaminen on tärkeää. Aikaisemmat tutkimukset ovat pyrkineet määrittelemään terveydenhuollon ammattilaisten digiosaamisen alueita, mutta digiosaamisen arviointiin kehitetyt mittarit keskittyvät lähinnä yksittäisiin osa-alueisiin ja useampaa digiosaamisen osa-aluetta arvioivia mittareita ei ole validoitu. Lisäksi aiemmin ei ole kehitetty tai validoitu mittaria, jonka avulla voidaan arvioida digiosaamiseen vaikuttavia tekijöitä.

Tarkoitus. Tutkimuksen tarkoituksena oli kehittää ja validoida terveydenhuollon ammattilaisten digiosaamista, ja digiosaamiseen vaikuttavia organisatorisia ja koulutuksellisia tekijöitä mittaavat itsearviointiin perustuvat mittarit.

Menetelmät. Mittarit kehitettiin kolmivaiheisessa prosessissa: 1) ilmiön käsitteellistäminen ja väittämien koonti, 2) sisällönvaliditeetin testaus ja esitestaus sekä 3) rakennevaliditeetin ja luotettavuuden testaus. Mittareiden sisällönvaliditeettia analysoitiin asiantuntijapaneelilla (n=17) CVI-menetelmää hyödyntäen. Rakennevaliditeetin ja luotettavuuden testaamista varten aineisto kerättiin kansallisesti yhdeksästä terveydenhuollon organisaatioista sähköisellä kyselylomakkeella kevään 2022 aikana. 817 ammattilaista vastasi kyselyyn. Tilastollisia menetelmiä käytettiin rakennevaliditeetin ja luotettavuuden analysointiin SPSS-ohjelmistoa hyödyntäen. Rakennevaliditeettia arvioitiin eksploratiivisella faktorianalyysillä ja luotettavuutta arvioitiin Cronbachin alfa-arvolla.

Tulokset. Terveystieteiden ammattilaisten digiosaamisen mittari (DigiHealthCom, 42 väittämää) koostuu viidestä faktorista; ihmislähtöinen etäohjausosaaminen (16 väittämää), digi osana työtä (9 väittämää), ICT osaaminen (5 väittämää), digitaalisten ratkaisujen hyödyntäminen ja arviointi (8 väittämää) ja digitaalisten ratkaisujen eettinen osaaminen (4 väittämää). Sisällönvaliditeetin arvioinnissa väittämäkohtainen CVI (I-CVI) asiaankuuluvuuden osalta vaihteli 0.77 ja 1 välillä. Viiden faktorin malli selitti yhteensä 68.9% kokonaisvarianssista. Cronbachin alfa vaihteli faktorikohtaisesti 0.91 ja 0.97 välillä. Terveystieteiden ammattilaisten digiosaamiseen vaikuttavien organisatoristen ja koulutuksellisten tekijöiden mittari (DigiComInf, 15 väittämää) koostuu kolmesta faktorista; johtajien tuki (6 väittämää), organisaation ja yksikön käytännöt digiosaamisen kehityksen tukena (4 väittämää) ja kollegoiden omaksuminen ja vaikutus (5 väittämää). Asiantuntijapaneeli arvioi väittämäkohtaisesti väittämien olevan asiaankuuluvia 0.75 ja 1 välillä. Kolme faktoria selitti 59.6% kokonaisvarianssista. Cronbachin alfa vaihteli faktorikohtaisesti 0.74 ja 0.88 välillä.

Johtopäätökset. DigiHealthCom ja DigiComInf mittarit osoittautuivat sisällöltään ja rakenteiltaan valideiksi ja luotettaviksi. Mittareita voidaan käyttää terveydenhuollon ammattilaisten digiosaamisen ja digiosaamiseen vaikuttavien tekijöiden arvioinnissa sekä koulutustarpeiden tunnistamisessa. Lisäksi mittareita voidaan hyödyntää digitaalisten terveystieteiden palveluiden käytön ja soveltamisen koulutusta suunniteltaessa ja vaikutustenarvioinnissa.

SAIRAAHOITAJAOPIKELIJOIDEN KOKEMUKSET VIRTUAALISEN OPPIMISYMPÄRISTÖN KÄYTETTÄVYYDESTÄ LÄÄKEHOIDON OPPIMISESSA

Toivonen Mirka, TtT, tutkimusryhmävastaava, lehtori, Turun Ammattikorkeakoulu, Terveys ja hyvinvointi yksikkö; Franck Teija, TtM, lehtori, Turun Ammattikorkeakoulu, Terveys ja hyvinvointi yksikkö

Tausta. Sairaanhoitajakoulutuksessa yksi tärkeimmistä osaamisalueista on lääkehoidon osaaminen. Tutkimusten perusteella sairaanhoitajien lääkehoidon osaamisessa on puutteita, erityisesti lääkkeen käyttökuntoon saattamisessa. Virheitä tapahtuu myös lääkkeen antamiseen liittyen. Nämä virheet liittyvät usein virheellisiin laskutoimituksiin. Myös valmistuvien sairaanhoitajaopiskelijoiden lääkelaskutaidoissa on havaittu puutteita. Yksinkertaiset laskutoimitukset sujuvat, mutta heillä on vaikeuksia monivaiheisissa laskutoimituksissa, jotka liittyvät varsinkin laskimonsisäisesti annettavien lääkkeiden käyttökuntoon saattamiseen ja annosteluun. PedaXR-hankkeessa (OKM:n rahoittama hanke) kehitetään sosiaali- ja terveysalan koulutukseen XRoppisisältöjä. Sairaanhoitajakoulutukseen kehitettiin kaksi VR-peliä (Virtual Reality), joiden avulla opiskelijat voivat harjoitella lääkeinfuusion valmistamista ja verensiirtoa. Molempiin VR- peleihin sisällytettiin myös lääkelaskuja annettavan valmisteen pitoisuudesta ja/tai infuusionopeuksista.

Tarkoitus. Pilotointitutkimuksen tarkoituksena oli selvittää sairaanhoitajaopiskelijoiden kokemuksia VR-pelien soveltuvuudesta lääkehoidon opetukseen.

Menetelmät. Pelien pilotointiin osallistui 83 sairaanhoitaja- ja ensihoitajaopiskelijaa, joista 59 pelasi nitroinfuusiopeliä, 15 verensiirtopeliä ja 9 molempia pelejä. Opiskelijoita pyydettiin vastaamaan puolistrukturoituun Webropol-kyselyyn heti pelien pelaamisen jälkeen. Nitroinfuusiopelistä palautetta antoi 36 opiskelijaa (vastausprosentti 53 %) ja verensiirtopelistä 13 opiskelijaa (vastausprosentti 54 %). Kvantitatiivinen aineisto analysoitiin kuvailevalla tilastoanalyysillä. Laadullinen aineisto analysoitiin induktiivisella sisällön analyysillä.

Tulokset. Opiskelijoista 31 % / 23 % (nitroinfuusiopeli/verensiirtopeli) oli sitä mieltä, että pelit tukivat lääkehoidon käsittelyä ja oppimista, 64 % / 62 % mielestä siinä onnistuttiin osittain ja 5 % / 15 % mielestä pelit eivät edistäneet oppimista. Opiskelijoiden mielestä VR-pelit olivat uusi, hauska ja motivoiva oppimistapa. Toisaalta heitä turhautti oma osaamattomuus toimia pelissä ja pelien tekniset ongelmat. Opiskelijat antoivat palautetta siitä, etteivät pelit täysin vastaa todellisuutta. Lisäksi verensiirtopelin koettiin olevan sisällöllisesti liian suppea.

Johtopäätökset. VR-pelit sopivat lääkehoidon opetukseen ja siihen liittyvien tehtävien harjoitteluun varsinkin silloin, kun opiskelijat haluavat kerrata aiemmin oppimaansa. Virtuaalitodellisuus tarjoaa kokemuksen tilanteesta ja voi vahvistaa oppimiskokemusta. VR-pelit eivät kuitenkaan korvaa fyysisessä ympäristössä tapahtuvaa kliinistä lääkehoidon harjoittelua.

eDASA APP FI – TEHOKKAAMPAA VÄKIVALLAN RISKINARVIOINTIA JA HALLINTAA PSYKIATRISILLE SAIRAALAOsASTOILLE NÄYTTÖÖN PERUSTUVALLA KOULUTUKSELLA

Varpula, Jaakko, TtM, Yliopisto-opettaja, Turun yliopisto, hoitotieteen laitos; Ameen, Maria, TtT, Kehittämispäällikkö, HUS; Anttila, Jenni, TtM, Sairaanhoidaja, HUS; Rautiainen, Tinja, TtM-opiskelija, Turun yliopisto, hoitotieteen laitos; Lantta, Tella, Dosentti, TtT, Erikoistutkija, Turun yliopisto, hoitotieteen laitos

Tausta. Työväkivalta on yleistä psykiatrisilla osastoilla, jopa 65 % hoitajista kokee väkivaltaa vuosittain. Väkivaltaa voidaan ehkäistä riskinarvioinnin ja hallinnan menetelmillä. Psykiatrisessa sairaalahoidossa väkivallan riskinarviointi- ja hallintamenetelmät eivät ole kuitenkaan juurtuneet käytäntöön. Koulutus on avainasemassa edistämässä menetelmien käyttöönottoa ja käytössä pysymistä.

Tarkoitus. Kuvata verkkopohjaisen näyttöön perustuvan väkivallan riskinarvioinnin ja hallinnan täydennyskoulutuksen kehittämistä ja sen käytettävyyden arviointia

Menetelmät. eDASA APP on Australiassa kehitetty malli, jossa yhdistyy sähköinen DASA-mittari väkivallan lyhyenaikavälin riskinarviointiin ja APP eli aggressiota ennaltaehkäisevät interventiot. Verkkopohjainen koulutus kehitettiin näyttöön perustuvan tiedon ja suomalaisten loppukäyttäjien (esihenkilöt, hoitajat ja kokemusasiantuntijat) näkemysten pohjalta. Kohdeorganisaation toiveesta koulutuksesta rakennettiin lyhyt (30 min.) kokonaisuus, jota tukevat osastoille toimitettavat lisämateriaalit, kuten posterit. Koulutuksen kehittämisessä otettiin huomioon tieto tehokkaista digitaalisista oppimismenetelmistä, mukaan lukien lyhyet videot ja tietotestit.

Koulutuksen käytettävyydessä arvioidaan koulutuksen käytännöllisyyttä ja miten se vastaa tarpeeseen. Käytettävyyttä arvioidaan koulutuksen loppuun suorittaneiden määrällä sekä heiltä kerätyn palautteen avulla. Koulutuksen suorittaneet vastaavat Likert-asteikolliseen ja avoimen kysymyksen sisältävään palautelomakkeeseen. Palautelomakkeessa kysytään osallistujien osaamista eDASA APP FI -mallin käytöstä kliinisessä työssä ja heidän aikomustaan käyttää mallia osana työtään.

Tulokset. Koulutus pilotoidaan neljällä psykiatrisella osastolla kevään 2023 aikana. Koulutuksen käytettävyyden tulokset jaetaan symposiumissa.

Johtopäätökset. Näyttöön perustuvan täydennyskoulutuksen kehittämisessä on tärkeää ottaa huomioon niin kohdeorganisaation tarpeet, näyttöön perustuva tutkimustieto kuin loppukäyttäjien näkemyksetkin. Koulutuksen pilotointi ja käytettävyyden tutkiminen ennen laajempaa levitystä varmistaa, että koulutus vastaa tarpeisiin ja hyödyttää loppukäyttäjää.

TEHOSAIRAANHOIDOSSA TARVITTAVA OSAAMINEN – INTEGRATIIVINEN KIRJALLISUUSKATSAUS

Kinnunen Anu, TtT-opiskelija, TtM, terveystieteen opettaja, Karelia AMK, Itä-Suomen yliopisto/Hoitotieteen laitos; Hagman Terhi, TtT-opiskelija, TtM, terveystieteen opettaja, Karelia AMK, Itä-Suomen yliopisto/Hoitotieteen laitos; Paakkonen Heikki, TtT, Dosentti, Arcada AMK, Itä-Suomen yliopisto/Hoitotieteen laitos; Saaranen Terhi, TtT, Professori, Itä-Suomen yliopisto/Hoitotieteen laitos

Tausta. Tehosairaanhoidajista on pulaa kaikkialla maailmassa ja tarve on tulevaisuudessa yhä kasvava. Suomessa tehosairaanhoidossa työskenteleville sairaanhoitajille ei ole yhtenäistä tehosairaanhoidon erityiskoulutusta sairaanhoitajan tutkinnon jälkeen. Koulutusta tarvitaan tasaarvoisen ja laadukkaan tehosairaanhoidon osaamisen varmistamiseksi potilaiden hoidontarpeita vastaaviin osaamisvaatimuksiin.

Tarkoitus. Kirjallisuuskatsauksen tarkoituksena on kuvata tehosairaanhoidossa tarvittavaa osaamista. Kirjallisuuskatsaus on osa väitöskirjatutkimusta, minkä tarkoituksena on kehittää tehosairaanhoidajien koulutusta Suomessa luomalla osaamisvalmiusmalli avuksi tehosairaanhoidon koulutuksen järjestäjien opetussuunnitelmatyöhön.

Menetelmät. Kirjallisuutta haettiin CINAHL, PubMed MEDLINE ja Scopus -tietokannoista kesä- ja heinäkuussa 2022. Hakuun sisällytettiin englanninkieliset artikkelit vuosilta 2010–2022. Mukaan valittiin tehosairaanhoidon osaamisen ja formaalin tehohoidon koulutuksen tutkimukset. Lapsiin, yksittäisiin potilaisiin, terveysongelmiin tai toimenpiteisiin liittyvät koulutukset, kehitysmahin ja sairaalan ulkopuolelle kohdentuvat tutkimukset rajattiin pois. Hakua täydennettiin manuaalisesti lähdeviitteistä sekä vuoden 2010 jälkeen julkaistuista Tehohoito-lehdistä. Artikkeleiden laatua arvioitiin suomenkielisinä Joanna Briggs Instituutin laadunarviointilistoilla. Artikkeleista 13 kuvasi tehosairaanhoidossa tarvittavaa osaamista. Suomi oli mukana neljässä, UK kuudessa, Australia viidessä, USA ja Kypros kahdessa, Japani, Tanska, Norja, Belgia, Kreikka, Saksa, Slovenia, Itävalta ja Kanada yhdessä artikkelissa.

Tulokset. Tehosairaanhoidossa tarvitaan perusosaamista, erityisosaamista ja erityisasiantuntijaosaamista. Osaaminen rakentuu ammatillisesta ja kliinisestä osaamisesta, johon sisältyy monipuolinen tieto-, taito-, arvo- ja asenneperusta. Osaamiseen vaikuttaa persoonallisuus, koulutus ja kokemus. Tehosairaanhoidon perusosaaminen on kriittisesti sairaiden potilaiden hoidon perusta ja lähtökohta erityis- ja erityisasiantuntijaosaamisen kehittymiselle. Tehosairaanhoidon erityisosaamiseen sisältyy tehosairaanhoidon perusosaamisen hallinnan lisäksi edistynyt vuorovaikutus-, viestintä- ja yhteistyöosaaminen sekä kriittinen erityisosaaminen. Tehosairaanhoidon erityisasiantuntijaosaamiseen sisältyy tehosairaanhoidossa hankittu laaja kliininen kokemus ja erityisosaaminen sekä ylemmän korkeakoulututkinnon tuottama ohjaava, opettava ja kehittävä erityisasiantuntijuus.

Johtopäätökset. Tehosairaanhoidossa tarvittavaa osaamista on tutkittu jonkin verran kansainvälisesti. Suomessa tehty tutkimus on viime vuosina keskittynyt tehosairaanhoidon perusosaamisen tutkimukseen sekä yksittäisiin tietoihin ja taitoihin. Kokonaisvaltainen näkemys suomalaisen tehosairaanhoidon erityisosaamisen ja erityisasiantuntijaosaamisen vaatimuksista puuttuu. Kansainvälisesti vertailtuna Suomi on tästä kehityksestä selvästi useita muita maita jäljessä.

SOSIAALI-, TERVEYS- JA KUNTOUTUSALAN OPETTAJIEN NÄYTTÖÖN PERUSTUVAN TERVEYDENHUOLLON (NPTH) OSAAMISEN KEHITTÄMINEN

Immonen Kati, TtM, väitöskirjatutkija, Oulun yliopisto, Lääketieteen tekniikan ja terveystieteiden tutkimusyksikkö; Kääriäinen Maria, professori, Oulun yliopisto, Lääketieteen tekniikan ja terveystieteiden tutkimusyksikkö; Tuomikoski, Annukka, TtT, Oulun yliopisto, Lääketieteen tekniikan ja terveystieteiden tutkimusyksikkö

Tausta. Sosiaali-, terveys- ja kuntoutusalalla toimivilla opettajilla on suuri vastuu terveydenhuollon koulutuksen laadusta ja vastuullisten terveydenhuollon ammattilaisten kouluttamisesta. Tutkimusten mukaan sosiaali-, ja terveysalan opettajilta vaaditaan vahvaa näyttöön perustuvan terveydenhuollon (NPTH) osaamista. Joanna Briggs instituutin (JBI) kehittämän NPTH:n malli muodostuu tiedon tarpeen tunnistamisesta, tiedon tuottamisesta, tiedon tiivistämisestä näytöksi, näytön levittämisestä ja näytön käyttöönotosta. Tutkimusten mukaan sosiaali-, ja terveysalan opettajilta vaaditaan vahvaa NPTH:n osaamista. Se edellyttää opettajalta kykyä huomioida jatkuvasti tuorein näyttö omassa päätöksenteossään, kouluttaessaan opiskelijoita, työskennellessään kollegoiden kanssa sekä kehittäessään uusia koulutuksen lähestymistapoja.

Tarkoitus. Tämän tutkimuksen tarkoituksena oli kuvata ja selittää sosiaali- ja terveysalan opettajien NPTH:n osaamisen tasoa ja siihen yhteydessä olevia tekijöitä.

Menetelmät. Tutkimus toteutettiin poikkileikkaustutkimuksena syksyllä 2022 sähköisellä Webropol-kyselyllä. Aineisto kerättiin Suomen yliopistojen (n=5), ammattikorkeakoulujen (n=19) ja ammatillisten oppilaitoksien (n=10) sosiaali- terveys- ja kuntoutusalan opettajilta. Opettajien NPTH:n osaamisen mittari kehitettiin tätä tutkimusta varten JBI:n NPTH:n -mallin (Jordan ym., 2019) ja aihetta koskevan järjestelmällisen katsauksen (Immonen ym. 2022) pohjalta. Mittari sisälsi viisi osa-alueita, jotka pitivät sisällään yhteensä 14 taustakysymystä ja 37 väittämää. Kysymyksiin vastaamiseen käytettiin viisiportaista Likert - asteikkoa. Mittarin sisältövaliditeettia arvioitiin CVI:n ja Cronbachin alfa-arvojen avulla mittarin osoittaen riittävää luotettavuutta. Kyselyyn vastasi 256 opettajaa. Opettajien osaamisprofiilit muodostettiin K-klusterointi ryhmittelyanalyysin avulla.

Tulokset. Sosiaali-, - terveys- ja kuntoutusalan opettajat arvioivat osaamisensa tason keskitasoiseksi tai korkeatasoiseksi. Tutkimuksessa tunnistettiin neljä erilaista osaamisprofiilia, joista profiili A osoitti heikointa osaamista ja profiili D parhainta osaamista. Nämä profiilit erosivat toisistaan erityisesti näytön levittämisen ja tiedon tiivistäminen osalta. Näyttöön perustuvan terveydenhuollon eri osa-alueiden osaamista profiilien välillä selittivät taustatekijät, kuten valmistumisvuosi, koulutustaso, ammattinimike, nykyinen työala sekä erilaisiin koulutuksiin osallistuminen.

Johtopäätökset. Sosiaali-, - terveys- ja kuntoutusalan opettajien NPTH:n osaamisesta löytyi muutamia selkeitä vajeita, joita tulisi kehittää esimerkiksi erilaisilla koulutuksilla ja mentoroinnilla. NPTH tulisi sisällyttää osaksi organisaation toimintatapoja ja opetussuunnitelmia opettajien osaamisen ja NPTH:n kokonaisvaltaisen toteutumisen vahvistamiseksi.

CASE-BASED COLLABORATIVE LEARNING AKUUTTIHOITOTYÖN SYVENTÄVÄN VAIHEEN OPETUSMENETELMÄNÄ

Tiina Koskela, TtM, lehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, kulttuuri ja hyvinvointi; Pasi Alanen, sh YAMK, FM-opiskelija, lehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, kulttuuri ja hyvinvointi; Marjut Asunmaa, TtM, lehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, kulttuuri ja hyvinvointi; Riikka Halmesmäki, sh YAMK, TtM, lehtori, Seinäjoen ammattikorkeakoulu, kulttuuri ja hyvinvointi

Tausta. Case-based collaborative learning (CBCL) on opetusmenetelmä, jota on käytetty syventävän vaiheen opiskelijoiden akuuttihoitotyön opetuksessa Seinäjoen Ammattikorkeakoulussa. Opetusmenetelmä perustuu tapauspohjaiseen oppimiseen, jossa opiskelijat ensin perehtyvät annettuun teoreettiseen tietoon itsenäisesti ja sen jälkeen työskentelevät yhdessä ratkaistakseen akuuttihoitotyön potilaiden hoitoon liittyviä caseja. Teoriaopetuksen painottuessa verkkopohjaiseksi pystytään hyödyntämään koululla tapahtuva kontaktiopetus kliinisen hoitotyön taitojen syventämiseen, kokonaisvaltaisen hoitotyön oppimiseen ja tiimioppimiseen akuuttihoitotyön kontekstissa. Opettajan näkökulmasta menetelmä sopii jatkuvan arvioinnin toteuttamiseen ja osaamisen varmistamiseen.

Tarkoitus. Tutkimuksen tarkoituksena on kuvata opiskelijoiden kokemuksia CBCL-opetusmenetelmän käytöstä akuuttihoitotyön syventävän vaiheen opintojaksolla. Tavoitteena on, että tuloksia voidaan hyödyntää sairaanhoitajaopiskelijoiden opetuksen kehittämisessä. Toteuttaminen: Aineisto kerättiin opintojaksopalautteen yhteydessä avoimilla kysymyksillä kolmelta syventävän vaiheen sairaanhoitajaopiskelijaryhmältä vuosien 2022-2023 aikana. Vastauksia saatiin yhteensä 33. Vastaukset analysoitiin induktiivisella sisällönanalyysillä.

Tulokset. Akuuttihoitotyön syventävän vaiheen opiskelijat kokivat, että CBCL on yhteisöllisen oppimisen mahdollistava opetusmenetelmä ja itseohjautuvaa oppimista aktivoiva opetusmenetelmä. Yhteisöllisen oppimisen mahdollistavaan opetusmenetelmään sisältyivät vertaisilta oppiminen, opettajalta saatu tuki ja kliinisen osaamisen kehittyminen. Itseohjautuvaa oppimista aktivoivaan opetusmenetelmään sisältyivät teoreettisen tiedon lisääntyminen, kliininen päätöksenteko ja kriittinen ajattelu.

Johtopäätökset. Yhteenvedona voidaan todeta, että CBCL voi olla vaikuttava opetusmenetelmä akuuttihoitotyön syventävän vaiheen opetuksessa. Se tarjoaa opiskelijoille mahdollisuuden soveltaa teoreettista tietoa käytäntöön, kehittää kliinisiä taitoja, parantaa tiimityöskentely- ja vuorovaikutustaitoja. Menetelmä edellyttää opiskelijalta kykyä itsensä johtamiseen ja itsenäiseen opiskeluun. Opettajalta menetelmän käyttö edellyttää perehtymistä pedagogiikkaan ja aktiivista yhteydenpitoa opiskelijoiden kanssa.

SOSIAALI- JA TERVEYSALAN JOHTAMISEN JA KEHITTÄMISEN VERKOSTO YAMK-KOULUTUKSEN KEHITTÄJÄNÄ

Kiviniemi Liisa, TtT, Yliopettaja, Oulun ammattikorkeakoulu, sosiaali- ja terveysalan yksikkö; Koivunen Kirsi, TtT, yliopettaja, tiimipäällikkö (YAMK), Oulun ammattikorkeakoulu; Moisanen Kirsi, YTT, yliopettaja, Kajaanin ammattikorkeakoulu, Master School

Tausta. Sosiaali- ja terveysalan johtamisen ja kehittämisen (sote joke) ylemmän ammattikorkeakoulututkintojen (YAMK) verkosto on laaja kansallinen verkosto, johon kuuluu 19 ammattikorkeakoulua ja yli 50 henkilöä. Verkostoon kuuluvat henkilöt ovat johtamisen ja kehittämisen YAMK-tutkinto-ohjelmien opettajia ja johtamisosaamisen asiantuntijoita. Verkostomainen työskentely on sosiaalisen kanssakäymisen foorumi, joka mahdollistaa yhteisen tiedon muodostamisen ja arvioinnin.

Tarkoitus. Verkoston tarkoituksena on edistää ylemmän korkeakoulututkinnon tasoisen johtamisen ja kehittämisen koulutusten laatua muun muassa näyttöön perustuvan tiedon, hyvien käytäntöjen ja osaamisen jakamisella. Verkoston tavoitteena on yhteiskunnallinen vaikuttaminen sekä tunnettuuden ja tietoisuuden edistäminen johtamisen ja kehittämisen YAMK-koulutuksesta. Yhteisöllisen oppimis- ja työskentelykulttuurin vahvistumisen lisäksi tavoitteena on, että sosiaali- ja terveysalan YAMK-johtamiskoulutus vastaa työelämän muuttuviin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin.

Menetelmät. Verkoston työskentely toteutuu yhteiskehittämisen työskentelytavoilla pienryhmissä sekä yhteisinä dialogisina keskusteluina koko verkoston kesken. Lisäksi työskentelyssä korostuvat näyttöön perustuvan tiedon kerääminen ja tiivistäminen (kirjallisuuskatsaukset) sekä tutkimuksellisen kehittämisen menetelmät mm. kyselyt ja kartoitukset sekä niistä saatujen tulosten hyödyntäminen YAMK-koulutuksen kehittämisessä.

Tulokset. Työskentelyn tuloksista esimerkkeinä ovat valtakunnalliset YAMK-opinnäytetyön prosessin ja opintojen hyväksilukemisen suositukset koulutusten tasalaatuisuuden ja yhteneväisyyden saavuttamiseksi sekä valmisteilla oleva hankehakemus. Verkostossa on myös tutkittu kirjallisuuskatsauksen avulla johtamisosaamisen ydinkompetensseja. Lisäksi verkosto on järjestänyt kansallisen sote uudistusta käsittelevän seminaarin ja kansainvälisen kulttuurisen monimuotoisuuden johtamisen symposiumin.

Johtopäätökset. Sosiaali- ja terveysalan integraatio edellyttää monialaista yhteistyöosaamista. Monialaisessa osaamisessa korostuu puolestaan verkostomainen työskentely. Sosiaali- ja terveysalan johtamisen ja kehittämisen YAMK-verkosto edistää yhteiskehittämisen ja näyttöön perustuvan tiedon hyödyntämisen avulla sosiaali- ja terveysalan johtamiskoulutuksen kykyä vastata työelämän muuttuviin ja tulevaisuuden osaamistarpeisiin.